NAUJIENOS

VISŲ LIETUVIŲ LAIKRAŠTIS UŽ TAUTOS LAISVĘ

THE LITHUANIAN DAILY NEWS

The First and Greatest Lithuanian Daily in America

NAUJIENOS

The Lithuanian Daily News
Published by The Lithuanian News Publishing Co., Inc.
1739 So. Halsted Street, Chicago, Ill. 60608
HAymarket 1-6100

Over One Million Lithuanian In The United States

Library of Congress Gr.
Periodical Division
Washington, D. C. 20540

VOL. LXI — Price 15c — Chicago, Ill. — Penktadienis, Vasario-February 21 d., 1975 m. — Kaina 15c — 44

SAUG. TARYBA SPRENDŽIA KIPRO KLAUSIMA

KAS KUR SVEIKINOSI SU KRIVAIČIU?

Aidas iš New Yorko, N. Y.

Rašo JONAS J. GAIDYS

NEW YORK, N. Y. — Sovietinių tikybų delegaciją iš sovietijos gavau pamatyti, pasisveikinti, tik todėl, kad vienas lietuvis kunigėlis išdavė paslaptį ir nurodė, kad 1975.II.17 d., 6 val. 30 min. p. p., visa delegacija viešės Armėnų Katedroje, 2nd Ave. ir E. 34 St., Manhattan, New York City, N. Y.

Armėnų Katedra — cerkvė, rytietiško stiliaus, erdvi ir į plotį, ir į aukštį; daugiausiai erdvės turi į aukštį. Klebonija taip pat erdvi, puošni; kambarių labai daug; kelis kartus paklydau. Klebonijos grindys ir laiptai iškloti kilimais. Laiptų turėkliai žalvariniai ir karališkai nublizginti: žėri kaip auksas.

Sovietinę tikybinę delegaciją radau, susėdusią už grotelių veidais į altorių. Keli iš eilės pakilę delegacijos kalbėtojai, kalbėjo į mus apie Sovietų tikybų organizaciją ir jos delegaciją čia atvykusią. Jie aiškino, kad delegacija susideda iš visų sovietijos tikybų ir tautybių: rusų, latvių, estų, lietuvių ir kitų tautybių, kurių neužsirašinėjau.

Bet niekas nepristatė nė vieno delegato, nenurodė, kurios tautos ir kurią tikybą tas ar kitas atstovauja. Delegatai daugumoje dėvėjo paradines uniformas. Turėjo ant krūtinių nuleistą kryžių, o kiti dar ir įmantriai įrėmintą paveikslėlį, nuleistą nuo kaklo ant grandinėlės. Vieni dėvėjo iš medžiagos pasiūtas aukštas kepures, kiti turėjo nuometą nuleistą nuo kepurių iki pusei pečių. Buvo ir tokių, kurie visai buvo be kepurių ir žavėjo savo gražiai sušukuotais plaukais. Vienas dėvėjo baltą kepurę ir baltą nuometą ir elgėsi, kaip delegacijos vadovas.

Delegatai kalbėjo rusiškai, o vertėjas stiprių akcentu tiksliai išversdavo ilgus pasakymus į anglų kalbą. Tuoj susidarė įspūdis, kad tas vertėjas yra pačios delegacijos atsiveztas ir kalbėtojų kalbas moka mintinai abiem kalbomis. Vėliau paaiškėjo, kad vertėjas tikrai priklauso į delegacijos sudėtį. Buvo ir fotografas, kuris, atrodė, irgi atsiveztas delegacijos. Su šiais dviem profesionalais suskaičiau 20 delegacijos narių.

Katedroje nedalyvavo nė vienas parapijonas. Tokį įspūdį aš pats susidariau. Dalyvavo tik katedros popai, kitų cerkvių popai, jų žmonos, kviesti ir teikėsi atvykti kunigai kitų tikybų ir vietos klebonijos tarnai. Dar dalyvavo uniformuotas choras, kuris viename cerkvės kampe giedojo armėniškai.

Pasibaigus kalboms ir giesmėms, delegacija, choras, popai, kunigai ir kiti dalyviai, eisenos formoje, nuėjo į kleboniją, į antrą aukštą. Deja, choras atsiskyrė pirmame aukšte ir pasuko į kairę, kur yra praėjimas į pogrindį. Didelis stalas su svaiginančiais gėrimais buvo šone salės, į kurią visi susirinkome.

Delegacija sustojo pusračiu, visi kiti ėjo nuo pirmo paeiliui ir sveikinosi. Delegatai ir šiuo momentu nesisakė, kurią tautą jie atstovauja. Sveikinausi ir aš, paspausdamas kiekvienam ranką, ir kalbindamas lietuviškai. Visi atsakydavo rusiškai: — nesupranta.

Lietuviškų kalbančių nebuvo. Vienas sakė, kad jis supranta, kad aš lietuviškai kalbinu. Sakėsi, kad jis gyvenęs Vilniuje, bet jis tik tiek ir mokąs lietuviškai.

Pradėjau klausinėti šeimininkus ir jų tarnus; aiškinau, kad noriu kalbėti su Monsinjoru Česlovu Krivaičiu iš Vilniaus. Gaudavau atsakymą, kad jo nėra ir bus už pusės valandos. Esą išėjęs į viešbutį. (B. d.)

IŠ VISO PASAULIO

★

SYDNĖJUS. — Iš Leningrado pabėgęs baleto šokėjas Michail Barišnikov, šokdamas Australijoje, pasitempė kojos raumenį ir buvo priverstas nutraukti gastroles ir grįžti į New Yorką. Kovo 4 d. jis pirmą kartą turi šokti Vakarų Europoje, Londono Karališkoje Operoje. Nežinia, ar iki to laiko koja išgis.

LISABONA. — Nato vyriausias kariuomenės vadas generolas Haig padarė Portugalijos vyriausybei mandagumo vizitą, aplankydamas prezidentą Costa Gomez, premjerą Goncalves ir užsienio reikalų ministerį Mario Soares. Portugalija yra Nato narė.

KATMANDU. — Nepalis ruošiasi savo karaliaus Birendra Bir Bikram Shah Deva karūnavimui šį šeštadienį. Amerikos delegacijai vadovauja prezidento patarėjas Philip Buchen. Jis atvežė prezidento dovaną — veidrodį su pauauksuotais rėmais ir graviruotu Harvardo universiteto vaizdu. Jaunas karalius kurį laiką studijavo Harvarde.

ROMA. — Italijos Konstitucinio Teismo sprendimas, kuris leidžia abortus, kada neštumas sukelia pavojų motinai, buvo pasmerktas Vatikano pareiškimo, kuris įspėja, kad sprendimas neišvaduoja žmogaus iš jo sąžinės.

BUENOS AIRES. — Argentinoje nušautas dešinio sparno darbo unijos pareigūnas, Kordoboje nušautas policininkas ir trys sužeisti. Bomba susprogdino taksi vairuotojų unijos pastatą.

LISABONA. — Karinės tarybos kairiojo sparno narys kapitonas Pinto Soares įspėjo nuosaikiuosius politikus: krikščionis demokratus ir socialistus nepranašauti diktatūros ar civilinio karo, nes už tokias pranašystes kariuomenė gali imtis prieš politikus griežtų veiksmų.

LAUSANNE. — Montrealio meras atvyko pasitarti su Tarptautiniu Olimpiniu komitetu. Jis pasakė, kad statybos krizė Montrealyje praėjo ir Olimpiniai Žaidimai įvyks numatytu laiku.

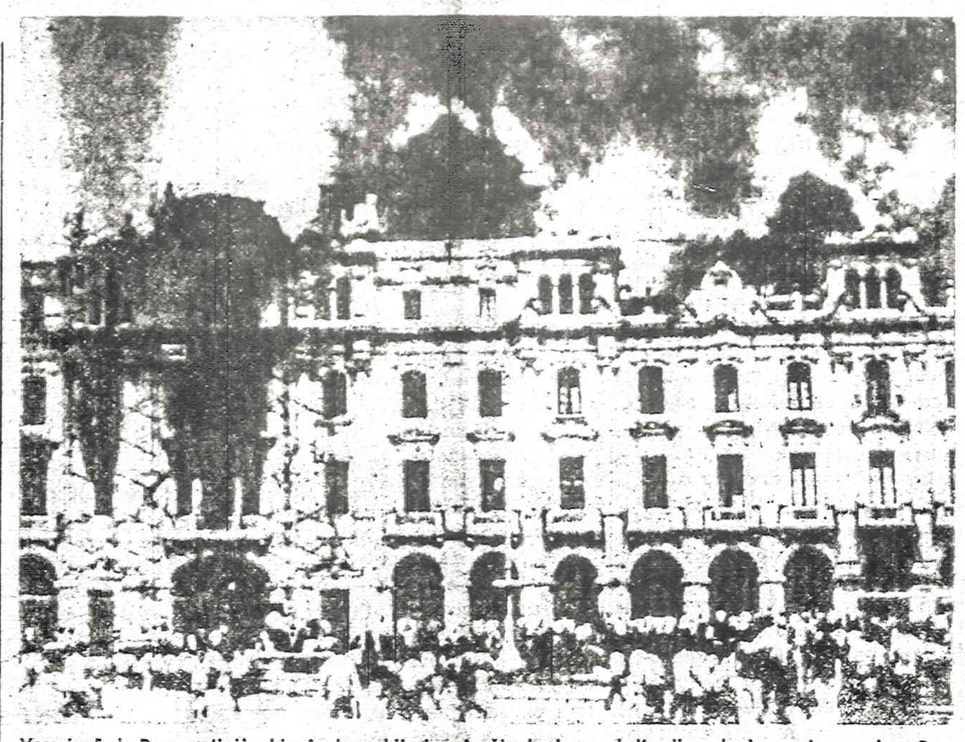

Vasario 5 d. Peru sostinėje Limoje buvo kilusios riaušės, kurias po kelių dienų kariuomenė nuramino. Buvo sudeginta daug svarbių pastatų.

Armenijos partija gavo pylos

MASKVA. — Neseniai paskirtas sovietų Armenijos komunistų partijos vadas Karen Demiršijan pasakė piktą kalbą savo keitė Antoną Kočijaną, kuris pakeitė Antoną Čočijaną, kuris paleistas į pensiją.

Savo kalboje armenų partijos vadas išbarė partijos centrą už apsileidimą, klaidas, neapskaičiavimą. Partija visai praradusi kontrolę ekonominėje ir socialinėje armenų gyvenimo srityje. Viešpatauja pasisavinimai, išeikvojimai, kyšių ėmimas, spekuliacija, gobšumas, chuliganizmas, pelno gaudymas, planai neįvykdomi, gaminamas brokas, daugėja pravaikštos, 138 produktai paskelbti netinkamais niekalais.

Armenų laikraštyje Komunist paskelbti kaltinimai tvirtina, kad korupcija pasiekusi teismus, prokurorų įstaigas, medicinos profesiją, švietimo įstaigas. Partija turėsianti susitvarkyti pati ir pradėti kontroliuoti Armenijos gyvenimą.

Kovos Asmaroje

ADDIS ABABAS. — Įstaigos ir parduotuvės Asmaros mieste, Etiopijoje uždarytos, nes kiekvieną naktį gatvėse vyksta susišaudymai. Eritrėjos sukilėliai paruošiami partizaninėm kovom Palestinos Laisvinimo Organizacijos trenerių.

Asmaroje iž 220 amerikiečių liko tik 36, kurie prižiūri Kagnew erdvės satelitų sekimo stotį ir ryšių centrą, kuris įsteigtas 1953 m., tačiau šiais metais bus uždarytas. Likę amerikiečiai kritikuoja Washingtoną, kad tokiu svarbiu Etiopijos vidaus neramumų laikotarpiu Amerika Addis Ababoje neturi ambasadoriaus.

VIENA. — Rumunijoje mirė 66 m. Chivu Stoika, senas komunistas, buvęs premjeru 1955-61 metais.

Kambodijos padėtis blogėja

PHNOM PENHAS. — Kambodijos komunistai užėmė 7-tos divizijos štabą 15 mylių nuo sostinės, apšaudė degalų sandėlius 8 m. nuo sostinės ir stipriomis jėgomis puola prie Mekongo upės esančią laivyno bazę Neak Luong. Keli JAV transporto lėktuvai, atvežę įgulai maistą ir amuniciją, buvo sužaloti, tačiau grįžo į Tailandiją.

Sostinė Phnom Penhas jau nepasiekiama sausumos keliais, o upė irgi užminuota ir laivai nepraplaukia. Sunkų nusamdyti laivų įgulas. Amerikos lėktuvai, bandę numesti su parašiutais maisto siuntinius apgultiems kareiviams, nepataikė į bazę, bet numetė siuntinius komunistams. Oro transportas į Phnom Penhą patrigubintas, bet aerodromą jau pasiekia komunistų raketos.

Disney dalyvaus 200 metų minėjime

WASHINGTONAS. — Amerikos 200 metų sukakties minėjimui sudaryta valdžios komisija — Peoples Bicentennial Commission susitarė su Disney World ir Disneyland vadovybėmis, kurios pažadėjo Floridoje ir Kalifornijoje per 15 mėn. ruošti specialią minėjimo programą, paradus ir pramogas, kurios kainuos tai bendrovei apie 8 mil. dol. Minėjimas prasidės birželio mėn. ir tęsis iki 1976 m. rugsėjo mėn.

Gynybos sekretorius James Schlesingeris įspėjo Atstovų Rūmų ginkluotų jėgų komitetą, kad kongresui nuolat karpant gynybos biudžetą, Sovietų Sąjunga 1978-80 metais pralenks Ameriką ginklų jėga. Jei toliau taip eisime, linksime antroje vietoje, pasakė Schlesingeris.

VĖLIAUSIOS ŽINIOS

Izraeliui paskelbus, kad Izraelis statys didelį lėktuvų fabriką rytinėje Jeruzalėje kilo protestai Egipte, kuris pareiškė, kad tokia statyba bus laikoma agresija prieš arabus ir gali sunaikinti visus taikos planus. Izraelio provokacijos pasuko į pavojingą kelią, pareiškė Egipto užsienio reikalų viceministeris.

Planuota kongreso 20 narių kelionė į Egiptą Vietnamą atidėdama neribotam laikui, nes namie yra daug darbų. Kongreso nariai turėjo į Saigoną atvykti sekmadienį. Prezidentas tikėjosi, kad kongreso nariams sugrįžus, bus lengviau gauti kongreso patvirtinimą P. Vietnamo paramai.

Buvęs Baltųjų Rūmų patarėjas John Dean pasakė studentų auditorijai: "Aš esu asmeniškai įžeistas, kad jaunuolis su viena uncija marijuanos kišenėje gali gauti 10 metų kalėjimo, o aš gavau tik keturis mėnesius". Jis buvo nubaustas iki 4 m. kalėjimo už savo vaidmenį Watergate byloje, tačiau buvo paleistas po 4 mėn.

Prezidento Franklino Roosevelto ekonominių reikalų patarėjas Raymond Moley, sugalvojęs pavadinimą "New Deal", mirė 88 metų amžiaus.

Buvęs Illinois gubernatorius Otto Kerner atvyko iš kalėjimo Lexingtone, Ky., į Chicagą 2 dienų atostogų.

Julius Bobelis, Dr. Kazio ir Dalios Bobelienės sūnus, praeitą trečiadienį sėkmingai ir laimingai buvo operuotas Elgino ligoninėje.

Dalia Zolpytė Ondrick buvo sėkmingai operuota, nieko piktybinio nerasta. Ji pamažu taisosi namie.

Ateinantį sekmadienį, vas. 23 dieną, Marquette Parko aldermanas Kenneth Jakšys nuo 5 iki 7 Playhouse patalpose, esančiose 2515 West 69 St. pavaišins lietuvius alučiu.

GRAIKIJOS IR TURKIJOS GINČAI NE TAIP LENGVAI IŠSPRENDŽIAMI

NEW YORKAS. — Jungtinių Tautų Saugumo Taryba vakar pradėjo debatus Kipro salos reikalu. JR sekretorius Waldheimas aplankė Turkiją ir Graikiją, ieškodamas konflikto sprendimo. Kipro turkai trečiadienį paskelbė, kad ruošiama nauja konstitucija "Federalinei Kipro Turkų Valstybei". Buvęs Kipro viceprezidentas Rauf Denktash paskirtas būsimuoju prezidentu, kuriam teks tuoj pat sudaryti ministerių kabinetą.

Graikijos premjeras Caramanlis įspėjo JT sekretorių Waldheimą, kad naujos turkų valstybės įsteigimas Kipre gali atnešti didesnį kraujo praliejimą, negu atnešė Izraelio įkūrimas. Kipras gali tapti nauja, dar pavojingesne Palestina, pasakė Caramanlis.

Graikija siekia Saugumo Taryboje rezoliucijos, kuri nustatytų turkams laiką, per kurį jie turi priimti ir įgyvendinti ankstyvesnę JT rezoliuciją, raginančią Turkiją išvežti iš Kipro savo kariuomenę. Stebėtojai mano, kad graikai Jungtinėse Tautose nieko nelaimės, nes čia musulmonai parems Turkiją. Trečiadienį tūkstančiai Kipro graikų dviem valandom nutraukė darbą, protestuodami prieš atskiros turkų valstybės steigimą.

Pačioje Turkijoje didėja priešiškumas Amerikai, kuri nutraukė ginklų tiekimą. Keli turkų veneranai, Korėjos karo dalyviai, išsiuntė Amerikai medalius, kuriuos jie laimėjo Korėjos kare. Turkija jaučiasi įžeista, kad Amerikos kongresas tikisi grasinimais ar ginklų paramos nutraukimu turkus palenkti. Turkai esą labai išdidūs žmonės. Kairieji laikraščiai puola Ameriką, kuri "pastačiusi ragus" kai pirmą ir vienintelį kartą Turkija jos nepaklausė. Dešinioji spauda rašo, kad Amerika vienu kongreso nutarimu pasiekė tai, ko komunistai Turkijoje negalėjo pasiekti per ištisus dešimtmečius — nustatyti turkus prieš Ameriką. Kiti tvirtina, kad Ameriką palaiko graikus, nes abu riša krikvčionių religija, kada turkai yra musulmonai. Tai esą nauji Kryžiaus karai.

Šalia Kipro salos Turkiją ir Graikiją skiria ginčai dėl kitų graikų salų: Lesbos, Limnos ir Samothrece. Kalba eina apie teritorinius vandenis. Jei kiekviena graikų sala Egėjų jūroje turėtų 12 mylių teritorinius vandenis, tai turkai negalėtų į tą jūrą nei išplaukti be graikų leidimo. Kai kurios graikų salos yra visai prie Turkijos krantų, turkai negali ieškoti pakrantėse naftos, nes tai jau graikų vandenų ribos. Turkija niekada nepasirašė 1958 m. Ženevos konvencijos, kuri kalba apie mineralų ieškojimo teises jūroje.

Ginčai eina ir apie oro erdvę. Turkija turi pranešti Graikijai kiekvieną kartą, kai jos lėktuvai nori skristi į vakarus nuo savo pakraščių. Graikija uždarė visus oro koridorius per Egėjų jūrą ir tik viena Prancūzijos oro linija palaiko skridimus tarp Turkijos ir Graikijos per Bulgariją.

WASHINGTONAS. — Oro Transporto sąjunga apskaičiavo, kad 55% amerikiečių, 18 metų ir senesni, yra jau skridę lėktuvais.

Kuwaitas samdys Amerikos karius

KUWAITAS. — Aukšti šios žibalo šalies pareigūnai atidengė, kad vyriausybė planuoja pakviesti Amerikos karinius ekspertus parodyti Kuwaito kariam, kaip naudoti naujus ginklus, pirktus iš Amerikos už 250 mil. dol. — raketas, lėktuvus ir transporto mašinas. Dar nenuspręsta, ar kviesti karinius ekspertus ar civilius, ką padarė Saudi Arabija.

Kuwaito ginklai skirti gintis nuo kaimyninio Irako, kuris vis nepripažįsta Kuwaito šiaurinės sienos. Kuwaito emiras, šeikas Sabah al Salim al Sabah turi pakankamai lėšų ginklams ir ekspertams samdyti, nes šiemet už naftą emiras gaus apie 10 mil. dol., o gyventojų krašte yra apie 900,000.

Vengrai parduoda aukso monetas

BUDAPEŠTAS. — Vengrijos prekyboje su Amerika prekybos departamento pareigūnai pastebėjo importuojamo metalo įvežimo pakilimą. Vengrija atsiuntė Amerikai metalų už 2 mil. dol. Paaiškėjo, kad vengrai parduoda Amerikos bendrovėms auksines imperatoriaus Franz Josef laikų monetas. Jos sudarė didžiausią Vengrijos eksportų į Ameriką dalį.

JAV vyriausybei leidus pirkti ir laikyti auksą, žmonės pradėjo mielai pirkti auksines monetas. Vengrija senų monetų neturi, tai pradėjo supirkinėti auksą užsieniuose ir kalti iš jo senoviškas monetas, 1808 metų data. Aukso tos monetos turi reikiamą kiekį ir jokių suktybių nėra.

Meksikoje atidaryta trečioji tarptautinė konferencija Čilės karinės chuntos nusikaltimams aiškinti. Meksikos prezidentas pasakė kalbą, kurioje griežtais žodžiais pasmerkė "užsienio intervenciją" Čilėje, kur buvo nuverstas prezidentas Allende. Meksika davė globą 600 Čilės pabėgėlių ir konferencijos proga paskelbta, kad priimta dar 150 iš Čilės pabėgusių. Amerika konferencijoje irgi atstovaujama 9 asmenų.

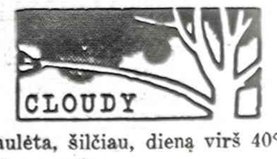

Saulėta, šilčiau, dieną virš 40°; vakarų vėjas.
Saulė teka 6:40, leidžiasi 5:30

DR. V. BALČIŪNAS

TARP WISCONSIN EŽERŲ IR PELKIŲ

Tarp Wisconsin ežerų ir pelkių gyvena dar vienas kitas lietuvis. Jų tenai neperdaugiausia, bet visi kruta ir juda. Jų atliktus darbus jau ant kelių jaučių odų nesurašytum. O jau ant vienos jaučio odos tai ir nepradėk rašyti: jaunimas šoko ir vaidino, senimas alaus stiklus kilnojo, šauliai kariuo menės šventę minėjo ir apie tauzą per Jonines šokinėjo. Lietuvių bendruomenė piknikavo ir gerus metus prie stikliuko pranašavo, moterys maistą gamino jomarkuose ir tuo būdu lietuvius atstovavo. Daug ką buvo spaudoje minėta, bet dar daug buvo ir nepaliesta.

1974 m. liepos mėn. lietuviai dalyvavo tautų šventėje Fon — Du — Lak. Pats miestas turi virš 50 tūkstančių gyventojų. Pilna sunkiosios industrijos. Mieste švara neišpasakyta, bet lietuvių nedaug, tiktai kelios šeimos. Taigi jie nieko gero ir negalėjo padaryti. Tai šventei atstovauti nuvyko lietuviai iš Keroshos. Patalpos tokiai šventei nepritaikytos, bet, reikia manyti,, kad už kelių metų išdygs modernios.

Tati šventė vyko dvi dienas ir kiekvieną dieną buvo suruoštos dvi programos. Prieš kiekvieną programą buvo įnešamos visų dalyvaujančių tautų vėliavos ir kiekviena tauta apibūdinama. Taigi su Lietuvos vėliavos įnešimu buvo parodyta, kad lietuvių tauta dar gyva. Lietuviai turėjo savo parodą ir maisto išpardavimą. Pardavinėjo keramikos išdirbinius, napoleoną, beržo šakas, auselės, romo tortą ir kt. Programoje sekė įvairių tautų šokiai. Kostiumiai tiktai mirga, marga.

Kiekvienais metais Milwaukee International Institutas ruošia tautų šventę — folk fair. Daug tautų švenčių Amerikoje yra ruošiama, bet Milwaukee skaitoma viena iš geriausių. Jau 31 metai, kai Milwaukee mieste tokios šventės yra ruošiamos. Pirmose šventėse dalyvavo senieji emigrantai, vėliau perėmė dalyvavimą kultūros klūbas, o vėliau po kultūros klubo nužudymo perėmė bendruomenė. O bendruomenei iš to fronto pabėgus, susiorganizavo lietuvių būrelis, kuris jau devyni metai tą naštą neša. Tame būrelyje dalyvauja lietuviai iš Kenosha, Racine, Waukegan ir net iš Čikagos. Prie buvusios auditorijos ir arenos patalpų dar pastatytas vienas pastatas, užimąs vieną bloką, tai yra Meccos patalpose Auditorijoje gali sutilpti 5.000, arenoje apie 9.000, o Meccos patalpos pritaikytos parodoms, didesnėms vaišėms ir kitoms progoms, tačiau maisto gaminimui nepritaikytos.

Tautų šventė paprastai prasideda lapkričio mėn. trečiame savaitgalyje penktadienį 5 val. vakare ir uždaroma sekmadienį 10 val. vakare. Per tokią šventę paprastai praeidavo virš penkiasdešimt tūkstančių žmonių, tačiau šiais metais praėjo virš šešiasdešimt tūkstančių ir yra dar galimumų didėti. Daug tautų švenčių Amerikoje yra surengiama, bet Milwaukee tautų šventė skaitoma viena iš geriausių.

Kas toje šventėje vyksta? Paprastai dalyvauja virš 45 tautos su savo šokiais, parodomis, maisto ir kitų gaminių išpardavimu. Taigi kai susirenka tiek tautų, reikia ir gerų patalpų. Šiais metais programa su tautiniais šokiais vyko arenos patalpose, kur yra virš 9.000 sėdimų vietų, o maisto ir kitų gaminių išpardavimas su "beer gardens" ir parodos naujose Mecca patalpose. Tai patalpos, kurios užima visą bloką. Viename gale buvo "beer gardens", kur žmonės prie stalukų turėjo progos išmėginti "Pabst Blue Ribbon" alutį.

Juk sėdėti prie stalo ir gurkšnoti alutį nusibosta. Reikia, kad kas nors palinksmintų, kad žmonės kasdieninius vargus pamirštų. Tam reikalui vienas orkestras po kito groja. Kad jaunimas turėtų kur išlieti energiją, labai dažnai orkestras įterpia ir šokius. Jaunimas šokdamas šluostosi prakaitą ir pavargsta, reikia jam duoti atsikvėpti. Tada išeina kuri nors tautinė grupė ir pašoka kurį nors tautinį šokį. Ir vėl orkestras griežia šokius ir vėl jaunimas prakaitą lieja. Ir taip vyksta programos iki uždarymo.

Tautinių šokių programa, kaip minėjau, vyko arenos patalpose. Programa buvo kartojama kelis kartus, kad kiekvienas turėtų progos ją pamatyti. Už geriausius pasirodymus "Beer Gardens" ir šokių programoje skiriamos po 500 dol. premijos.

Lietuvius šiose dviejose programose atstovavo St. Milašiaus vadovaujama "Bijūno" šokėjų grupė. Kadangi abiejose programose dalyvauja virš dvidešimt šokėjų grupių, o premijų yra daug mažiau, taigi premiją laimėti yra labai sunku. Reikia prisiminti, kad "Bijūno" šokių grupė sudaryta iš kelių miestų šokėjų, kas sudaro didelį sunkumą su repeticijomis. Nors lietuviai premijos ir nelaimėjo, bet buvo netoli laimėjimo. Premijos 1974 m. laimėjo: negrai, bulgarai, kroatai, čekai, filipiniečiai, latviai lenkai, rumunai, serbai, slovakai, ispanai ir ukrainiečiai.

Parodos vyko Meccos antrame aukšte. Lietuviams parodą suruošė Šv. Petro lietuvių mokykla, vadovaujama mok. Raindel. Parodose premijas laimėjo: arabai, brazilai, suomiai, turkai ir vietnamiečiai.

Maisto išpardavimas vyko Mecca patalpose. Kai kurios tautybės maistą atsivežė net sunkvežimiais, bet lietuviams pakako ir automobilių. Kiekviena tauta gamino jų tautai charakteringus valgius, pav. rusai — barščius. Lietuvių pagrindinis valgis šiais metais buvo cepelinai. Žinoma, buvo pardavinėjama napoleonas, auselės, romo tortas ir kiti skanumynai. Prekyba ėjo labai gerai. Cepelinams gaminti buvo sunaudota virš 18 maišų bulvių, bet ir tai cepelinai dvi valandas prieš laiką kiekvieną dieną buvo išparduodami. Šiais metais reikės nupirkti bent 20 maišų baulvių (maišas 100 svarų). Maisto išpardavime dalyvavo ir Šv. Petro parapija.

Už sienos gretimose patalpose matėsi įvairių tautybių prekių išpardavimai. Vokiečiai pardavinėjo porcelianą, Afrikos tautos — iš medžio, kaip iš kaulo išskaptuotas įvairias figūras. Lietuviai pardavinėjo juostas, įvairios formos žvakes, vaikams įvairius gyvuliukus ir įvairius keramikos išdirbinius. Pardavimo skyriuje taip pat dalyvavo ir Šv. Petro parapija. Kiek teko girdėti, kad parapija parsivežė iš tos prekybos virš 1000 dol. Daug lietuvių parodė didelį supratimą ir prie šios šventės organizavimo mielai prisidėjo. Kitos tautos yra daug laimingesnės, jos galėjo importuoti iš savo kraštų, o lietuviams viską teko gamintis patiems. Taigi didelė pagarba priklauso jiems.

Kadangi lietuviai jau 8 metai kaip tautų šventėje visuose skyriuose dalyvauja, Milwaukee muziejus susidomėjo ir nutarė savo muziejaus patalpose įruošti europietišką kaimą. Tam kaimui bus duotas plotas 6.000 kvadratinių pėdų. Kiekviena dalyvaujanti tauta gaus po 20 x 10 pėdų plotą. Bepigu kitoms tautoms, kurios turi savo nepriklausomas valstybes. Tos tautos parašys užsienio reikalų ministerijoms ir gaus paramos, o lietuviams reikės tam reikalui pinigus patiems sutelkti. Jau lietuviai kreipėsi į architektą p. Muloką, prašydami tokį projektą paruošti.

Šito europietiško kaimo statyba prasidės šiais metais. Milwaukee muziejus naujai pastatytas. Jį kiekvieną savaitę aplanko keli šimtai žmonių. Reikia galvoti, kad šitas muziejus ištvers daug metų. Jeigu lietuviai savo uždavinio neatliks, tai lietuvis lankydamasis muziejuje, kels klausimą, kodėl nėra lietuvių skyriaus, jeigu kitų tautų skyriai yra. Taigi lietuviai ne tik turi pakalbėti, bet ir pasidarbuoti. Organizatoriai galvoja tenai su kaupti visą Wisconsin lietuvių istoriją: bus pagamintas albumas, tenai bus surašytosvisos veikusios ir veikiančios organizacijos ir įdėtos fotografijos iš jų veiklos. Taip pat bus įdėti pavekslai tų asmenų kurie prie šio lietuvių paviljono statymo bus prisidėję darbu ar didesne auka, kad užėjęs žmogus per keliolika minučių galėtų su Wisconsin lietuvių gyvenimu susipažinti.

Department of Natural Resurses prie Eegles miestelio turi parką apie 500 akrų. Šiame parke nori įkurdinti visų tautybių sodybas. Jau kai kurios tautos tame parke turi pasistačiusios savo namus. Už dešimt ar 15 metų ši vieta bus visų labai lankoma, nes kiekvienas norės pamatyti, kaip jo tėvai ar protėviai gyveno. Taigi lietuviai čia irgi turės pasirūpinti.

Kenoshos Alto skyrius Lietuvos Nepriklausomybės atstatymo minėjimą ruošė š. m. vasario mėn. 16 d. Šv. Petro parapijos salėje. Iškilmingos pamaldos tą dieną atlaikytos 8 val. ryto, o pats minėjimas buvo antrą valandą po pietų. Meninėje programoje dalyvavo garsi kanklininkė iš Čikagos.

Kenoshos moterų klubas š. m. kovo mėn. 2 d. Eagles patalpose turės maisto išpardavimą. Kartu bus ir gera programa. Nepamirškite.

Kenoshos Balfo skyrius praeitais metais surinko 337 dol. pinigais. Vėliau moterų klubas vieną kartą iš savo uždarbio paaukojo 176 dol. ir antrą kartą apie 238 dol. Be to per Čikagoje Balfo gegužinę uždirbo apie 60 dol. Taigi iš Kepajėgė surinkti 32 dol. Be to dar buvo išsiuntinėti laiškai Milwaukee lietuviams. Kiek yra žinoma, Balfo skyrius galvoja tuoj po Šv. Velykų suruošti 30 metų Balfo skyriaus minėjimą. Tam reikalui kalbėnoshos praeitais metais Balfas gavo apie 811 dolerių. Be to dar Kenoshos Balfo skyrius turi įgaliotinius Racine, kurie toju yra jau pakviestas p. S. Kudirka ir aktorių grupė.

Taigi Wisconsino lietuviai nesireklamuoja, bet veikia po truputį, pareiškė informatoriai. Ir jeigu pavyks pastatyti lietuvių paviljoną Milwaukee muziejuje ir sodybą Eagles parke, lietuviai nebus atsilikę nei kiek nuo didžiųjų kolonijų. Ar matėte nors viename muziejuje lietuvių skyrių? Atsakymas: ne.

Delutho uosto vilkiko įgula, atlikusi darbą, ilsisi prie puoduko kavos.

Mirė seniausia moteris

Praeitą antradienį Kaukazo kalnuose, Gruzijoje, mirė skaitoma seniausia moteris pasaulyje gruzinė Khaf Lasuria, sulaukusi 139 metus amžiaus. Tass pranešimu, ji gyveno Gruzijos kaimelyje Kutol ir iki šiol pergyveno daugiau kaip 100 trijų gentkarčių vaikus.

Pasveikink savo draugus per "Naujienas"

DIAMOND HEAD RESTORANAS IR SVETAINĖ

3321 W. COLUMBUS. TEL. 925-1678.

Specialiai sekmadieniams šeimyniniai pietūs tik $1.75.

Lietuviškos dešros — Sirloin jautiena — Kepta vištiena. Sriuba — daržovės — bulvių košė — rūgštūs kopūstai — marinatai — desertas — kava — arbata — pienas.

Vaikams iki 12 m. tik $2.50. Kugelis 60 c. ekstra.

Aplankykite musų romantiškos aplinkos restoraną ir barą.

Sav. RIČARDAS SHLAUSTAS

KAD MARQUETTE PARKAS BŪTŲ DAR DIDINGESNIS, IŠRINKIME

RICHARD J. DALEY

Chicagos meru, o

KENNETH B. JAKSY

15-to wardo aldermanu

Senatorius Frank B. SAVICKAS

15-to Wardo Democratic Campaign Assn.

UNITED NATIONALITIES CITIZENS COMMITTEE

to re-elect RICHARD J. DALEY, Mayor

123 WEST MADISON ST., CHICAGO, ILLINOIS 60602. Telephone 263-1101

Lithuanian - American Committee Division Headquarters

4030 So. ARCEHR AVE. CHICAGO, ILL. 60632. Phone: VI 7-1515

January 27, 1975

Mayor, City of Chicago

The Honorable Richard J. Daley

Chicago, Illinois 60602

DEAR MR. MAYOR:

We are today joining the United Nationalities Citizens' Committee to re-elect you for the sixth term as Mayor of Chicago.

Lithuanian - Americans of Chicago love you and admire your many achievements for over 20 years as America's No. 1 Mayor as proclaimed by former Presidents, U. S. Senators, Governors, Congressmen and local public officials.

Lithuanian - Americans of over 150,000 representing business, civic, labor, church, fraternal and youth activities are appreciative for your support for the many programs you have provided our communities in the past.

Under your leadership all Chicago has been most progressive, dynamic and responding for the needs, dreams, and aspirations in making Chicago a Greater City.

The following Lithuanian - American leaders pledge to support and endorse your re-election in the forth-coming campaign.

STANLEY BALZEKAS, Jr.
Chairman

LIETUVIŲ KOMITETAS MĖRUI DALEY IŠRINKTI

Iš kairės į dešinę stovi — teisininkas K. Šidlauskas, Charles A. Beacham, Raymond W. Anderzunas, Harry Petraitis, Al Kumskis, Bernice Žemgulis, Irena Smieliauskienė, Joseph A. Katauskas Jr. ir Stanley Balzekas Jr.

TURININGA POVILO DARGIO KALBA

Praeitą šeštadienio vakarą Uznys suruošė puikų banketą. Sniego prisnigo ir oras buvo blogas, bet Lietuvių Tautinių Namų salė buvo pilna. Banketas gražiai pravestas, prisirinko daug SLA veikėjų ir svečių, o SLA prezidentas Povilas P. Dargis, specialiai iš Pittsburgho iš vakaro atskridęs į Chicago, pasakė labai naudingą ir turininką kalbą. Štai p. Dargio tarti žodžiai:

Mielas pirmininke, broliai-sesės Susivienijimo nariai:

Labai džiaugiuos galėdamas jūs visus pasveiktinti Susivienijimo Lietuvių Amerikoje vardu šiame iškilmingame susirinkime, minint kartu ir Lietuvos nepriklausomybės atstatymo penkiasdešimt septintą sukaktį ir SLA šeštasios apskrities penkiasdešimt metų jubiliejų.

Šiąja proga jaučiu malonumo padėkoti šeštajai SLA apskričiai Chicagoje, kurios veikėjai savo žodžiu, darbu ir lėšomis dalyvauja SLA darbe ir aplamai Amerikos lietuvių veikloje. Šeštoji SLA apskritis savo gyvu pavyzdžiu deda tvirtus pamatus Chicagos lietuviams bendrauti.

Kaip žinia, mūsų tautos vaikai yra išmėtyti po platų pasaulį. Lietuvos sūnūs bei dukros randasi nuo Irkutsko sunkiųjų darbų stovyklų iki prabangių saulėtų Pacifiko krantų, nuo Kanados apšalusio Edmuntono iki Argentinos pampų. Taigi lietuvių geografija turi didelius horizontus.

Ir toje lietuvių geografijoje Chicaga užima ypatingą vietą. Kaip Vilnius yra tėvynės Lietuvos istorinė sostinė, kaip Chicaga yra užsienio lietuvių, o šiais laikais, tiksliau pasakius, laisvojo pasaulio lietuvių sostinė. Vilnius tapo Lietuvos sostine didvyrių ir valingų kunigaikščių pastangų dėka. O Chicaga? Kaipgi Chicaga laimėjo sostinės vardą?. Chicaga tapo Amerikos lietuvių centru darbo žmonių ryžto ir prakaito dėka. Garbė pirmykščiams mūsų ateiviams, iš gimtinės kaimų naujan kraštan atvukusiems, jie nebijojo sunkaus darbo, prakaito ir vakarinių mokslo kursų prasimušti naujame krašte. Jie nesigailėjo tų sunkiai uždirbtų centukų išleisti savo sūnus ir dukreles į mokslus...

Kita vertus, čia mokslus išėję lietuviukai daktarai, advokatai, real-estatininkai, biznieriai ir net bankininkai neužmiršo tėvų žemės. Milžiniški darbai atliekami talka. Jau ir tas prasčiokas Lietuvos valstietis suprato, kad lengviau pastatyti klėtį, rugius nupiauti ar bulves iškasti sukvietus talkon savo kaimynus.

Ir Chicagos lietuviai suprato talkos reikšmę ir naudą. To pasekoje išdygo devynios galybės savišalpos draugijų. Ir šiandien Chicaga yra lietuvių sostinė todėl, kad joje vyksta puikiai suorganizuotas ir planingas visuomeninis veikimas, kad veikia tvirtos bendrinės institucijos. Tarp tų pagrindinių bendrinių institucijų, tarsi visuomenės stulpų, veikia Susivienijimo Lietuvių Amerikoje kuopos ir apskritis. Mat, Chicaga taip pat suprato Aušros redaktoriaus ir tautinio atgimimo Amerikoje apaštalo Daktaro Jono Šliūpo šūkį: "Visi lietuvninkai privalo susivienyti — kurti Susivienijimą visų lietuvių".

Chicagoje ėmė kurtis Susivienijimo kuopos, kurios savo žydėjimo metu net pasiekė arti penkiasdešimties kuopų. Didžiojo karo išvakarėse anuometiniai veikėjai suprato, kad kur pavienios kuopos yra ribotos savo pajėgumu, ten suėję krūvon gali kalnus nuversti. Pirmoji SLA kuopų apskritis gimė Pensylvanijoje, Susivienijimo lopšyje, bet jau antroji Apskritis susiformavo Chicagoje.

Toji apskritis ilgai neištvėrė, jos pajėgas pakirto ne lietuviškos orientacijos narių grupė pasivadinusi "pažangiaisiais". Ši grupė nesiskaitydama su didžiumos nusistatymu ėmėsi primesti savo valią visam apskričiui. Patriotiniai — lietuviškai nusistatę SLA nariai ir kuopos negalėdami to pakęsti, 1925 metais, liepos 5 dieną sukvietė Chicagoje, tos apylinkės esančių SLA kuopų konferenciją. Susirinko 19 delegatų iš 134, 185, 226 ir 28-tos kuopų. Ta antroji konferencija nutarė steigti naują Chicagos SLA kuopas apimančią apskritį. Stasio Gegužio vadovaujama SLA Pildomoji Taryba nutarė patvirtinta chikagiečių nutarimą ir naujai apskričiai priskyrė šeštą numerį. Šeštosios apskrities pati pirmoji valdyba buvo tokia: K. Katkevičienė, pirmininkė; K. Semaška — protokolų raštininkas; K. Beleckienė — iždininkė ir Dr. A. Montvidas — organizatorius. Turiu šviesių prisiminimų apie daktarą Antaną Montvidą, su kuriuo turėjau garbės bendradarbiauti įvairiose pareigose Susivienijimo seimuose, Dr. Montvidas ilgus metus pirmininkavo 6-tai apskričiai. Jam pasitraukus iš pirmininkystės 1960 metais, tris metus apskričiai vadovavo veiklusis Kazys Mačiukas. 1963 metais buvo išrinkta Ona Biežienė, kuri irgi sumaniai pirmininkavo iki 1971 metų. Tais pat metais atsisakius Onai Biežienei kandidatuoti, į apskrities pirmininkus grįžo vėl mūsų Kazys Mačiukas. Savo laiku apskričiui pirmininkavo G. Stungia ir Zalatorius. Pagrindinis urėdas apskrities veikloje yra geras protokolų raštininkas. Šiame poste ypatingai reiškėsi Elena Norkiutė, Petras Bružas, Stela Kaulakienė, Ona Vystherienė, Christine Austin, J. Čiliauskas, J. Naujelis, A. Gintneris. Na, o kas gali pamiršti S. Bartkų, Martyną Gudelį, kurie taip nuoširdžiai dirbo savajai organizacijai, kaip apskrities iždininkai.

Per savo 50 gyvavimo metų šeštoji SLA apskritis yra išvariusi platų kultūrinės, patriotinės bei labdarybės barą. Nėra įmanoma net suminėti visų tų nuveiktų darbų, užsimojimų ir aukų, kuriais pasižymėjo Chicagos apskritis. Toksai sąrašas užpildytų stamboką knygą. Negaliu tačiau, nutylėti apie kaikuriuos Chicagos veiklos iškilius momentus. Šeštoji apskritis suruošė eilę įspūdingų SLA seimų. Kritiškame 1930-tų metų seime, apsaliuti Chicagos delegatų dauguma pasmerkė, "pažangiaisiais pasivadinusių, kėslus smurtu pagrobti SLA vadovybę ir turtą.

1940-tais metais tokie uolūs SLA veikėjai kaip Daktaras Pijus Grigaitis, Daktaras Drangelis, Mikas Vaidyla prisidėjo prie Amerikos Lietuvių Tarybos steigimo. Vienas iš pirmųjų Balfo organizatorių ir steigėjų buvo ne kas kitas, kaip amžinos atminties advokatas Antanas Olis. Ilgus, ilgus metus savo narių skaitlingumu ir piniginėmis aukomis šeštoji apskritis užėmė pirmą vietą Susivienijime. Kiek man valandų truktų nupasakoti ilgamečio daktaro kvotėjo Stepono Biežio nuopelnus. Jau daugelį metų chicagiečiai sudaro SLA įstatų komisijos sąstatą. Chicagiečiai, tarsi solonai, svarstė SLA seimų įnešimus. Su ypatingu kruopštumu ir mąstymuosi Daktaras Montvidas, M. Gudelis, Christine Austin ir K. Mačiukas kiekvienam seimui pateikė įnešimus su pastabomis ir rekomendacijomis. Ar yra tokio chicagiečio, kuris nebūtų susipažinęs su Chicagos dukrų: Mikužiutės, J. Mileriutės ir Christine Austin veikla SLA Pildomojoje Taryboje bei kitose visuomenės organizacijose. Ar SLA Pildomosios Tarybos iždininko pareigose buvo galima rasti didesnių pasišventusių kaip Kazio ir Noros Gugių ar Mikužiutės. Apskrities veiklos geriausieji rėmėjai ir talkininkai buvo ir tebėra daugelio kuopų finansų sekretoriai ir organizatoriai. Pridera apskrities jubiliejaus proga prisiminti ir širdingai pasveikinti tuos kuopų veikėjus. Su didele pagarba sveikiname: Daktarą Petrą Zalatorių, Katrę Katkevičienę, Eleną Čižauskienę, Anną Jegelienę, Dr. Elzbietą Satkoffienę, Emą Petraitienę, Kazį Deveikį, Helenę Bučinskienę ir kitus. Na, gal kaikas pastebės, kad kaikurie veikėjai iškeliavo į anapus. Bet nėra reikalo būkštauti, nes jų pavyzdžiu į mūsų gretas atžygiuoja tokie vyrai mūrai, kaip antai konsulas Antanas Kalvaitis, Stepas Paulauskas, Dr. Vytautas Dargis, Antanas Tveras, Stanley Molis, Vytautas Uznys, John Drevin. Šie paskutinieji trys vyrai net sutvėrė naują SLA vyrų kuopą Chicagoje. Tokie reiškiniai parodo, kad SLA Chicagoje turi nepaprastai daug gyvastingumo ir entuzijazmo.

Šia proga mūsų atida krypsta dar į tą mintį, kuri paskatino Susivienijimo sutvėrimą, ta mintimi gyveno mūsų Susivienijimo dvasiniai inspiratoriai Dr. Jonas Basanavičius, Dr. Vincas Kudirka ir Dr. Jonas Šliūpas. Tie trys lietuviai milžinai turėjo kilnią viziją: laisvas lietuvis nepriklausomoje tėvynėje, kitaip tariant, lietuvių tautinis atgimimas paskatino lietuvius burtis, o susiburusių arba susivienijusių lietuvių eilėse susiformavo mintis pastatyti aukščiausią lietuvių visuomenės organizaciją — laisvą ir nepriklausomą Lietuvos respubliką.

Gerbiemieji, kalbu apie Lietuvos nepriklausomybės akto skelbimo sukaktį. Šis Lietuvos tarybos drąsus pareiškimas nuskambėjo po visą Lietuvą. Jis įkvėpė neregėtus žygdarbius ir pasiaukojimą, jis buvo patvirtintas lietuvių kūrėjų-savanorių bei partizanų krauju. Vasario 16 deklaracija nuskambėjo po platų pasaulį ir susprogdino mitus, kad kaip senovės prūsai, lietuviai yra mirštanti tauta, kad lietuviai yra kažkokie rytų lenkai ar vakarų rusai.

Vasario 16-tos dienos aktas buvo atestatas, kad lietuvis katalikas, protestonas, tautininkas ar socialistas yra pirmoje vietoje lietuvis patriotas ir gali iš vieno dirbti ir aukotis tėvynės labui. Vasario 16-tos dienos aktas susilaukė didelio atgarsio ir šiapus vandenyno, Atlanto okeano. Galime su dideliu pasididžiavimu prisiminti, kad Susivienijimas Lietuvių Amerikoje rikiavosi pirmose gretose ir visokeriopai rėmė Lietuvos respublikos pastatymą ant tvirtų pagrindų. Susivienijimo veikėjai buvo milijoninio parašų rinkimo akcijos iniciatoriai. Įteikus milijono parašų Amerikos prezidentui Hardingui, reikalaujančių, kad Junktinės Amerikos Valstybės pripažintų Lietuvos teisę į de jure valstybės, netrukus Washingtonas pripažino Lietuvos valstybės teises. Per visą Lietuvos nepriklausomybės laikotarpį SLA atidžiai sekė ir reagavo į visus įvykius, pozityvius ir negatyvius, tėvynės gyvenime.

Lietuvos respublikai žlugus, Susivienijimas dėjosi ir dedasi prie kiekvieno pozityvaus darbo, remia kiekvieną politinį veiksnį, kuris siekia atstatytą Lietuvos nepriklausomybę ir ragina kiekvieną Amerikos lietuvį stoti į Lietuvos išlaisvinimo sąjūdį. Susivienijimas apeliuoja į kiekvieną geros valios lietuvį laisvės kovotoją savo mintyse ir darbuose vadovautis patriotizmo ir demokratiškumo kilniais idealais.

Pagaliau, vasario 16-tos dienos proga dera mums visiems matyti visus tuos pozityvius užsimojimus, kurie brolišką Susivienijimą stiprina ir įkvėpia toliau veikti, dirbti ir broliškai sugyventi.

SKAITYK IR KITAM PATARK SKAITYTI DEMOKRATINĮ DIENRAŠTĮ "NAUJIENAS"

Nuo 1914 metų

Midland Savings aptarnauja taupymo ir namų paskolų reikalus visos mūsų apylinkės. Dėkojame Jums už mums parodytą pasitikėjimą. Mes norėtume būti Jums naudingi ir ateityje.

Sąskaitos apdraustos iki $20,000.

Frank Bogan, President

MIDLAND SAVINGS AND LOAN ASSOCIATION
4840 ARCHER AVENUE
CHICAGO, ILLINOIS 60632
PHONE: 254-4478

5¼% Passbook Savings. All accounts compounded daily — paid quarterly.

7½% 4 Years Savings Certificate (Minimum $5,000).

PASSBOOK SAVINGS... the best way to save regularly!

5¼% a year

Paid and Compounded Quarterly

OUR SAVINGS CERTIFICATES EARN UP TO 7½%

see us for HOME financing. AT OUR LOW RATES WITH REPAYMENT TO FIT YOUR INCOME

INSURED

Mutual Federal Savings and Loan

2212 WEST CERMAK ROAD — CHICAGO, ILLINOIS 60608

PETER KAZANAUSKAS, President — Phone: VIrginia 7-7747

HOURS: Mon.Tue.Fri.9-4 Thur.9-8 Sat. 9-1

SERVING CHICAGO AND SUBURBS SINCE 1905

DĖDĖS ŠERNO GYVENIMO BRUOŽAI

YRA GERIAUSIA DOVANA

Vyresnieji Amerikos lietuviai Juozą Adomaitį - Dėdę Šerną asmeniškai pažino, skaitė jo straipsnius, knygas ir klausėsi jo paskaitų. Dabar jie gali paskaityti gražiai surašytą Dėdės Šerno gyvenimą. Jiems bus įdomu prisiminti senus laikus ir paskaityti gražių istorijų. Naujai atvykęs lietuvis galėtų žiemos ar vasaros pasiskaitymams nupirkti Antano Rūko parašytą VIENIŠO ŽMOGAUS GYVENIMĄ — Dėdės Šerno gyvenimo bruožus. Jie pradžiugins kiekvieną, kas jį atsimena ir pažinojo, o naujiesiems ateiviams, jaunimui, rašytojo ANTANO RŪKO lengvas, vaizdus, gražia literatūrine forma pasakojimas duos progos susipažinti su mūsų pirmųjų išeivių šviesuolių gyvenimu ir jų kieta, ideologine veikla.

Antanas Rūkas, VIENIŠO ŽMOGAUS GYVENIMAS, Juozo Adomaičio - Šerno gyvenimo bruožai. Išleido Amerikos Lietuvių Istorijos Draugija, Chicago, 1962 m. 206 psl., kaina 2 dol.

GAUNAMA "NAUJIENŲ" ADMINISTRACIJOJE

AMERIKOS LIETUVIŲ TARYBA PASISAKO UŽ DALEY PERRINKIMĄ

Čikagos burmistras, Richard J. Daley visuomet yra buvęs palankus Čikagos lietuviams ir parėmęs, kiek gali, visų Amerikos lietuvių pastangas, siekiant pavergtai lietuvių tautai laisvės.

Todėl Amerikos Lietuvių Taryba prašo visus Čikagos lietuvius vasario 25 d. balsuoti už Richard J. Daley.

Dr. Kazys Bobelis
Amerikos Lietuvių Tarybos Pirmininkas

Dr. Kazys Šidlauskas
Amerikos Lietuvių Tarybos Vicepirmininkas politiniams reikalams

Nesenai išėjusi laukta

Juozės Vaičiūnienės knyga

TAUTINIŲ ŠOKIŲ ŠVENČIŲ TAKAIS

100 didelio formato psl., daug paveikslų. Kaina $2.00.

Persiuntimui paštu reikia pridėti 25 c. egzemplioriui.

Ansambliai, chorai, grupės, užsakiusios 10 ar daugiau egzempliorių, nemoka pašto persiuntimo išlaidų.

Knygą galima gauti Naujienose arba pasiunčiant čekį ar Money orderį tokiu adresu:

NAUJIENOS

1739 So. Halsted St., Chicago, Illinois 60608

Taupykite dabar pas mus

MEMBER FSLIC

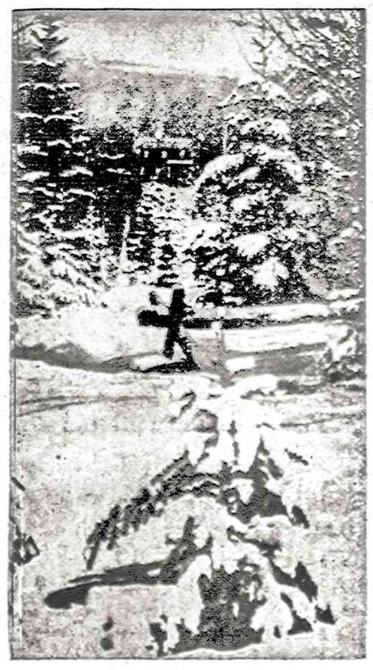

Pas mus taupomi jūsų pinigai atlieka didelius darbus. Pirma, jie padeda Jums pasiekti asmeniškus jūsų užsimojimus. Antra, jie padeda sukurti geresnę apylinkės bendruomenę ir parūpina fondus namams įsigyti.

Taupykite dabar. Santaupos, padėtos prieš 10 mėnesio dieną, neša nuošimčius nuo mėnesio pirmos.

NEW RATES ON SAVINGS CERTIFICATES

7½% PER ANNUM: $5,000.00 OR MORE, 4 YEAR MATURITY

6¾% $5,000.00 OR MORE, 30 MONTHS MATURITY

6½% $2,500.00 OR MORE, 1 YEAR MATURITY

UNIVERSAL SAVINGS & LOAN ASSOCIATION

1800 So. Halsted St. — Chicago, Ill. 60608

VIENA STIPRIAUSIŲ BENDROVIŲ, TURINTI DIDELES ATSARGAS.

Įsteigta 1923 metais. — Tel. 421-3070

Įstaigos pietuose kiemas automobiliams pastatyti.

NAUJIENOS

THE LITHUANIAN DAILY NEWS

Published Daily Except Sunday by The Lithuanian News Pub. Co., Inc.
1739 So. Halsted Street, Chicago, Ill. 60608 Telephone HA 1-6100

SECOND-CLASS POSTAGE PAID AT CHICAGO, ILLINOIS

Subscription Rates:

In Chicago $30.00 per year. $16.00 per six month. $8.50 per 3 months. In other USA lacalities $26.00 per year, $14.00 per six months. $7.50 per three months. Canada $30.00 per year; other countries $31.00 per year.

15 cents per copy.

Dienraščio kainos:

Chicagoje ir priemiesčiuose:

metams	$30.00
pusei metų	$16.00
trims mėnesiams	$8.50
vienam mėnesiui	$3.00

Kitose JAV vietose:

metams	$26.00
pusei metų	$14.00
trims mėnesiams	$7.50
vienam mėnesiui	$2.50

Kanadoje:

metams	$30.00
pusei metų	$16.00
vienam mėnesiui	$3.00

Užsieniuose:

Metams	$31.00
pusei metų	$18.00
vienam mėnesiui	$4.00

Naujienos eina kasdien, išskiriant sekmadienius. Leidžia Naujienų Bendrovė, 1739 So. Halsted St., Chicago, Ill. 60608. Telef. HAymarket 1-6100.

Pinigus reikia siųsti pašto Money Orderiu kartu su užsakymu.

NAUJIENŲ raštinė atdara kasdien, išskyrus sekmadienius, nuo 9 val. ryto iki 5 val. vakaro Šeštadieniais — iki 12 val.

Maskva bereikalingai mėto pinigus

Sovietų valdžia, pasiųsdama į Ameriką 16 tikybininkų ir keturis palydovus, bereikalingai mėto krašto gyventojų sunkiai uždirbtus ir komunistų prievarta išluptus pinigus. Amerikon atsiųsta įvairių tikybininkų delegacija savo tikslo nepasieks. Pavergtoje Lietuvoje, Gudijoje, Ukrainoje, Gruzijoje ir Armenijoje tikėjimo laisvės nėra. Tai žino kiekvienas žmogus, kuris domisi pavergtos Lietuvos ir komunistų valdomų kraštų gyvenimu.

Naujienų koresposdentas Jonas Gaidys, patyręs apie šios tikybininkų grupės atvažiavimą į Ameriką, sužinojo, kur atvykusieji dvasiškiai bei jų palydovai apsigyveno ir kurią valandą, kur juos bus galima susitikti. Pirmas susitikimas įvyko New Yorke esančioje senoje ir puošnioje Armenijos maldykloje. Ten buvo visi atvykusieji — kunigai ir jų palydovai. Viso — 20 žmonių. Korespondentui teko kiekvienam svečiui paspausti ranką.

Atvykusieji dvasiškiai skyrium nebuvo supažindinami su pietums besirenkančiais žmonėmis, užtat Naujienų korespondentas, spausdamas ranką kiekvienam dvasiškiui, užklausdavo, ar jis kalba lietuviškai. Dauguma dvasiškių atsakė rusiškai: — "Nie ponimaju", o vienas pasisakė, kad jis suprantąs lietuviškai, nes kurį laiką Lietuvoje gyvenęs. Korespondentui susidaręs įspūdis, jog tai buvęs prelatas Česlovas Krivaitis, nenorėjęs nepažįstamam žmogui prisipažinti lietuviu. Visi turėjo progos troškulį nuraminti ir gerus pietus pavalgyti, bet prel. Krivaičio nebuvo. Korespondentui nenurimus ir pakartotinai paprašius supažindinti su armėnų maldyklon atvykusiu kun. Krivaičiu, jam buvo pasakyta, kad prelatas dar tiktai rengiasi pietums, esąs užimtas, su spaudos atstovais neturįs laiko kalbėtis.

Maskvos parinkta New Yorkan atsiųsta dvasiškių delegacija savo tikslo nepasieks. Ji turėjo atvykti vasario 15 dieną ir padaryti pareiškimus, kenkiančius didingam Lietuvos nepriklausomybės sukakties minėjimui, bet ji to nepajėgė padaryti. Delegacija atvyko į Ameriką suvėluotai. Be to, atvykęs "tarybinės" Lietuvos delegatus neturėjo drąsos susitikti su Naujienų korespondentu ir atsakyti į Amerikos lietuviams rūpimus klausimus. Jeigu atvykusieji negali arba nenori padaryti spaudos atstovams tikslaus ir aiškaus pareiškimo, tai delegacija savo tikslo nepasieks.

Į Naujienų korespondento klausimą galėjo atsakyti Vilniaus vyskupijos valdytojas kun. Česlovas Krivaitis. Jo atsakymas galėjęs būti teisingas. Jis nepriklausomoje Lietuvoje tiktai mokėsi, o kai pradėjo bažnytinę karjerą, tai nepriklausomos Lietuvos jau nebebuvo. Okupantui suėmus Vilniaus vyskupą Sladkevičių, iš Žilinų parapijos buvo ištrauktas kun. Česlovas Kriva, vietos gudo sūnus. Jis padarytas Krivaičiu ir pasodintas Vilniaus vyskupijon. Jis pritaria kiekvienam sovietų valdžios patvarkymui ir viešai skelbia jų "tikėjimo laisvę". Jis keliais atvejais kalbėjo apie Sovietų Sąjungos konstituciją, pripažįstančią tikėjimo laisvę, bet jis užmerkia akis, kad jo pirmtakūnas prievarta išvežtas iš Vilniaus, o kiti lietuviai kunigai suimami ir kišami į kalėjimus už maldas ir tikėjimo tiesų mokymą.

Sąžinės laisvė, tikėjimo laisvė, spaudos ir susirinkimų laisvė yra pagrindiniai žmogaus teisių dėsniai. Sovietų valdžios atstovai šiuos pagrindinius žmogaus teisių dėsnius pripažįsta tarptautinėje organizacijoje, juos įrašė į savo konstitucijas, bet praktiškame gyvenime jų negerbia. "Tarybinėje" Lietuvoje prelatas Krivaitis šių žmogaus teisių nepripažįsta, bet Amerikon atvažiavęs jis nori skelbti, kad Lietuvoje bažnyčios yra atdaros, kad kiekvienas gali laisvai tikėti ir melstis.

Katalikiškoji Amerikos lietuvių visuomenė yra įspėta apie prelato Krivaičio planus ir kelionės į Ameriką tikslus. Amerikos katalikus šį kartą įspėjo vysk. V. Brizgys. Praeitą savaitę Vyčių bankete susirinkusiems žmonėms vysk. V. Brizgys pranešė, kad Amerikon rengiasi atvažiuoti sovietų valdžios parinkta dvasiškių delegacija ir kad toje delegacijoje gali būti vienas kitas lietuvis. Vyskupas klausytojus įspėjo, kad šiais atvykusiais dvasiškiais negalima pasitikėti, nes negalės laisvai savo minčių reikšti. Atvykusieji dvasiškiai turės grįžti į sovietų karo jėgų okupuotą kraštą, jie turės aiškintis dėl kiekvienos pasakytos minties. Be to, jie gali būti instruktuoti, ką sakyti ir ko nesakyti. Jeigu jie nepaklausys įsakymų, tai vėliau galės būti sunkiai nubausti.

Jeigu okupantas būtų atsiuntęs Amerikon vysk. Sladkevičių, kun. Zdebskį. tai visi Amerikos lietuviai — katalikai, tikintieji ir netikintieji —būtų ėję pasiklausyti, ką jie, patekę į laisvą kraštą, gali pasakyti apie sovietų vergijoje kenčiančius mūsų tautiečius. Kiekvienam būtų buvę įdomu patirti ne vien jų išgyvenimai, bet pasiklausyti tikslių žinių ir apie kitus rusų persekiojamus lietuvius.

Kol Amerikon važinės tiktai sovietų valdžios parinkti žmonės, net ir turį Vilniaus Vyskupijos valdytojo titulą, Amerikos lietuviai jų neklausys. Sovietų valdžia, siųsdama tikybininkų uniformon aprengtus savo atstovus, bereikalingai kelionpinigius mėto.

JONAS A. ŠARKUS, Ph. D.

KAS ČIA DABAR DAROSI?

Forma ir turinys. Prabilo demokratinės jėgos. Laukiama tyliosios daugumos bei visuomenės reagavimo.

Naujienų vinjetės pakitimas sužadino visuomenės žingeidumą ir iššaukė įvairius komentarus. Jie įvairuoja nuo atgimstančio lietuviškumo ir lietuvybės renesanso ženklų iki pastarojo laikotarpio nepastovumų išraiškos. Tikrąją tokios iliustracinės rašybos prasmę galėtų pasakyti pats vinjetės kūrėjas. Aš ją laikau tik simboline formos išraiška, kurios detalės yra charakteringos šiems laikams.

Betgi antroji titulo eilutė — "Visų lietuvių laikraštis už tautos laisvę — prabyla ta tikrove, kuri didžiąja dalimi jau senai egzistuoja Naujienų puslapiuose, jų turinyje, tik pseudoidėjų bei tokios pat politikos propagandiniame riksme ir retorikoje nesukėlė masinio dėmesio arba teigiamos masinės reakcijos. Tačiau negalima paneigti, kad tai buvo nepastebėta. P. Stravinskas vienas iš pirmųjų tai išreiškė savo straitpsniuose, apie tai rašė daugelis skaitytojų atspausdintuose laiškuose ir pareiškimuose .Todėl papuoštame naująja vinjete numeryje Vasario 16 išvakarėse vedamuoju "Naujienos — visų lietuvių laikraštis", ne veltui yra taip rašoma:

"Naujienos iki šio meto leido ir yra pasiryžusios leisti ateityje savo skiltyse pasireikšti savo mintimis ir idėjomis visiems lietuviams, kurie to norės, tik, žinoma, turės laikytis laikraščio linijos kovoje su okupantu. Vakarykščiose Naujienose pirmieji pasisakė lietuviai valstiečiai liaudininkai, kurie savo ideologija bene bus artimiausi Naujienoms. Jiems rūpi atgauti Lietuvos nepriklausomybę, jie nori, kad laisva Lietuva būtų demokratinė, kad lietuviams būtų garantuotos pagrindinės žmogaus teisės. Jie nekelia menkaverčių ginčų, kad būtų galimas vientingas darbas kovoje už krašto laisvę.

Turime vilties, kad rytoj į Naujienas ateis ir kitos lietuvių visuomeninės grupės, kurios neturi savo spaudos organų arba esamuose laikraščiuose negali laisvai savo minčių dėstyti. Naujienos nesileis į beprasmius ginčus, neduos vietos tuščioms asmeninėms ambicijoms, bet dienraštis bus prieinamas visiems, kas norės kelti platiems sluoksniams ir krašto laisvei rūpimus klausimus. Jos kviečia visus, kuriems rūpi kova su okupantu ir gimtinio krašto laisvė, stoti po mūsų iškelta bendros kovos vėliava ir kartu kovoti už tautos laisvę ir Lietuvos nepriklausomybę".

Ne mažiau įdomūs, reikšmingi ir verti ypatingo dėmesio "Mūsų Veiklos Akimirką" redaktoriaus pareiškimai bei šios ištraukos:

"Lietuviškoji spauda ir lietuviškos organizacijos, bendroji kova už Lietuvos laisvę turi mus visus sucementuoti. Tik būdami organizuoto, sutelktinio darbo tautos labui sąmoningais talkininkais, išlaikysime savo vienybę ir lietuviškumo židinius ateičiai".

"Visi demokratinių pažiūrų žmonės idealu sau stato organizuotą, sutelktinį darbą, kad neliktų nė vieno lietuvio, kuris nepriklausytų kuriai nors jo pažiūroms artimesnei organizacijai. Ypač į tai savo dėmesį turėtų atkreipti mūsų jaunimas. Tenelieka stovinčių nuošalyje, abejingų organizuotam lietuviškam darbui, tiek remiant vietinius kultūrinius pasireiškimus, tiek ir didžiuosius tautai gyvybinius laisvinimo reikalus, teikiant moralinę ir finansinę paramą Vliko ir Altos užsimotų tikslų vykdymui".

"Esame demokratai, o demokratija, pagal įžymųjį Čekoslovakijos prezidentą T. G. Masaryką, yra nuolatinė diskusija, mokslas ir minčių tolerancija. Nesame bet kokio dogmatizmo suvaržyti. Tik vienintelė mūsų dogma: lietuvių tauta turi būti laisva. O tat atsieksime tik per vieningą, organizuotą darbą".

Jau senai esu pastebėjęs ir atkreipęs dėmesį, kad mūsų demokratinės jėgos ir jų institucijos stokoja informuoti lietuvišką visuomenę apie savo veiklą ir darbuotojus. Štai Amerikos Lietuvių Tarybos Chicagos skyrius suruošė nuostabiai puikų Vasario 16 minėjimą ir tą progą atliko daugelį komplikuotų dalykų Lietuvos ir visų lietuvių labui. Tačiau spaudos puslapiuose iki viol nesimatė nei valdybos, nei jos veiklojo pirmininko J. Beliūno nuotraukų.

Gamta ir laikraščiai nemėgsta tuštumos. Todėl nenuostabu, kad iš kai kurios spaudos puslapių tarsi juokiasi iš visuomenės visokių pseudopolitikierių nuotraukos ir jų niekiniai pareiškimai bei propagandiniai straipsniai. Todėl Lietuvių Valstiečių Liaudininkų S-gos pradėtas darbas lai bus signalu visoms demokratinėms jėgoms bei visuomenei atbusti: remti tas šakas, kurios veda sveikus vaisius ir ant kurių patys sėdi, o nuo jų tvirtumo priklausys Lietuvos ir lietuvių ateitis.

ALT Informacija

VYSK. A. DEKSNIO ŽODIS PER RADIJĄ

Su atvykusiu iš Europos vysk. Antanu Deksniu pasikalbėjimas lietuviams palankaus radijo programų vedėjo Irwing Lewin bus perduotas per WJOB radijo stotį, banga 1230 AM, vasario 21 d. 8 val. 30 min. ryto ir 6 val. 5 min. v.

SENATORIUS, PASIRUOŠĘS PADĖT LIETUVIAMS

Senatorius Dale Bumpers iš Washingtono atsiuntė Amerikos Lietuvių Tarybai raštą dėkodamas už nusiųstas Amerikos Lietuvių Kongreso rezoliucijas, prašydamas jį toliau informuoti apie Altos veiklą ir skatindamas nesvyruojant kreiptis į jį, kada tik jis galėtų lietuviams patarnauti.

Į CHICAGĄ ATVEŽAMI SOVIETŲ PROPAGANDISTAI

Sovietų Sąjunga policiniais metodais sunkiai persekioja tikinčiuosius, tačiau iš kitos pusės stengiasi apgauti pasaulio viešąją nuomonę tvirtinimais būk jų imperijoje yra religinė laisvė. Tuo tikslu bolševikai nesidrovi į JAV atgabenti net ir klasta bei prievarta sudarytą dvasininkų delegaciją, kuria Kremlius siekia pasitarnauti savo propagandiniams tikslams. Ta delegacija keliaus po JAV 22 dienas. Vasario 27 d. delegacija keliaus pasiskirsčiusi trimis grupėmis. Į Chicagą atvyks kovo 4 d. Keliauja Leningrado metropolitas Nikodim, Kievo metr. Filaret, Tulos metr. Juvenaly, Dmitrovs ko arkv. Vladimir, Maskvos patriarcho atstovas prie Pas. Bažn. tarybos vysk. Makary, Kanados ir laikinai JAV patriarchalinis admin. vysk. Job, Maskvos katedros rekt. V. Borovoy, Leningrado semin. rekt. Cyrill, sinodo sekr. akiv. Nikolai Gundjaev, Maskvos patr. sekretorius arkiv. M. Staniuk, Leningrado semin. dėstytojas B. Soiko, teol. stud. Flavian, teol. prof. A. I. Osipov, Vilniaus arkiv. administ. prel. Č. Krivaitis (apie kurį vysk. V. Brizgys paskelbė, kad jis Vatikano sąrašuose tokiais titulais neįrašytas), Armėnų tarpbažnytinių santykių departamento prezidentas vysk. Arseny, Latvijos evangelikų liuterių bažnyčios arkv. J. Matulis, baptistų gener. sekr. A. M. Byčkov, Estijos evang. liut. arkivyskupo įgaliotinis E. Hark, Leningrado metropolijos delegatas Igor A. Krylov.

Kadangi visi jaučia, kad ši delegacija sudaryta Maskvos propagandiniais tikslais, tai plačiai ruošiamasi atvykstančius pagal Kremliaus potvarkį sutikti su demonstracijomis protestuojant prieš persekiojimus Sovietų Sąjungoje

— **Senato demokratai atmetė prezidento planą uždėti užsienio naftai papildomus importo mokesčius. Kongreso demokratai svarsto savo planus ekonomikai pagyvinti.**

— **Washingtono teismas** apkaltino istorinių dokumentų vertintoją, kad jis bandė apgauti Valstybės Archyvą su Nixono dokumentais, įrašydamas ankstyvesnę jų įteikimo datą, kad Nixonas galėtų atskaityti dokumentų vertę iš savo mokesčių.

"NAUJIENOS" KIEKVIENO LIETUVIO DRAUGAS IR BIČIULIS

NEPRIKLAUSOMYBĖS ARAS

Rašo MANTAS AUKŠTUOLIS

11

Palydėjęs saulę iki tėviškės ribų, griebiausi darbo. Pradėdamas planuoti savo aparato montažą, iš atminties nusibraižiau dar Vilniuje pradėtą schemą.

Įdomu, — galvojau, — kokio ilgumo yra žmogaus minties bangos? Turėtų būti, kad kiekvienas žmogus turi tik jį vieną atitinkantį bangos ilgį. O minties bangų plitimo greitis? Neabejotina, jis turi būti didesnis už radijo bangų plitimą.

Taip išgvildenęs visus savo samprotavimus, pradėjau montuoti numatytąjį apartą — minties siųstuvą. Dirbti prie jo galėjau tik vakarais, po darbo.

Iš pradžių fabrike visi žiūrėjo į mane kaip į eilinį darbininką — braižytoją. Tačiau po kiek laiko paaiškėjo, kad moku svetimų kalbų. Tada daug kas pradėjo kreiptis į mane su prašymu ką nors išversti ar paaiškinti. Tuo būdu susipažinau su visais daugiau išsilavinusias technikais. Labiausiai aš džiaugiausi pažintim su senu profesorium — laboratorijos vedėju. Tai buvo dar senosios kartos žmogus. Pamažu tarp mudviejų užsimezgė draugystė ir sustiprėjo pasitikėjimas. Profesorius dažnai kvietė mane versti įvairių mokslo aprašymų iš anglų ir vokiečių kalbų. Aš buvau tuo labai patenkintas ir dirbau visu atsidėjimu. Tikėjaus, kad šis profesorius galės man padėti gauti visokių reikalingų prietaisų.

Tai buvo geras supuolimas. Laboratorijos užsakydavo įvairių prietaisų bandymams, net gaudavo kai kurių daiktų iš užsienio.

Po kiek laiko prašiau profesorių prietaisų savo bandymams. Jis pažiūrėjo į mane klausiamu žvilgsniu, šiek tiek pagalvojo ir kaip tėvas su šypsniu pratarė:

— Svajonės...

— Taip.

— Gerai, bet su viena sąlyga: aš apie tai nieko nenoriu žinoti. Jūs, jaunieji, dar turite vilčių... — Po šių žodžių jis reikšmingai pasižiūrėjo į mane ir lyg pats sau tarė:

Paruoškit daiktų sąrašą, bet dar kartą sakau: aš nieko apie tai nežinau.

— Taip, profesoriau. — Daug kalbėti nereikėjo. Čia kiekvienas žmogus stengiasi mažiau žinoti, nes tuomet jam būna mažiau pavojų.

— Dar vienas prašymas. Šalia mano kambario yra mažas nenaudojamas sandėliukas. Prašyčiau leisti laikyti jį užimtą, kad juo niekas kitas nesinaudotų.

— Suprantama, taip, — atsakė profesorius ir su protinga šypsena ir vidiniu rūpesčiu lingavo galvą, kad jis, nors ir pavojingose sąlygose, vis tiek galėjo man padėti. Sovietų pasaulyje tarp tam tikrų žmonių esti ypatingas ryšys, lyg koks nerašytas įstatymas: vienas kitam pagelbėti. Tuo kiekvienas lyg ir susidaro viltį išsivaduoti iš priespaudos. Nors ta viltis, kaip ir maldos pagalba, tėra menka, bet vis tiek reikalinga. Kartais žmogui užtenka ir mažiausio vilties žiburėlio, kad jis turėtų jėgų gyventi.

Džiaugdamasis grįžau namo ir iki vėlaus vakaro ruošiau reikalingų daiktų sąrašą. Pasinaudojęs poilsio diena, kai visi buvo išvykę, apžiūrėjau tą šalia esantį sandėliuką, patikrinau, ar nėra jame kur nors plyšių, užkaliau langą, pasidariau iš vienos plačios lentos palei kaminą slaptą įėjimą ir nusprendžiau, kad mano "laboratorija" jau įruošta.

Kai pradėjau montuoti, profesorius atsiuntė man jauną mergytę, vardu Tamara. Ji turėjo būti mano sargybinė, kad niekas neįeitų į mano kambarį, kai aš dirbu ir prireikus paėjėtų už mane į laboratoriją, idant nekiltų joks įtarimas, kad aš čia kažką dirbu.

Tamara buvo profesoriaus senų pažįstamų duktė, labai protinga ir atsargi mergaitė. Iš jos joks gudruolis negalėjo išgauti nė žodelio. Ji visiems atsakinėdavo juokais — net ir rimčiausius klausimus vis atsiliepdavo šiaip sau pokštais. Be to, ji nieko nenusimanė apie techniką, o kaip tik tokia man labiausiai ir tiko.

Be kitų, man reikėjo nugalėti dar vieną kliūtį — į savo laboratoriją įvesti aukštos įtampos elektros srovę, nes pastiprintojams kaip tik reikia tokios srovės. O transformatoriaus pastatyti tame mažame sandėliuke iš viso nebuvo galima. Paskutinė galimybė buvo — kaip nors atvesti srovę tiesiog iš laboratorijos paskirstymo lentos.

— Ar sutiks profesorius?

Nuvykau pas jį su prašymu. Šį kartą man buvo labai drovu, bet vis tiek reikėjo prašyti.

Iš pradžių jis nieko neatsakė. Ilgai svarstęs, vis tebežiūrėdamas į tolį, pagaliau jis tarė:

— Aš savo knygose atžymėsiu, kad technikinio skyriaus studijų reikalams leidžiama papildomai naudotis aukštos įtampos srove. Visą kitą atlikit patys.

Paskui pridėjęs pirštą prie lūpų, ir tuo duodamas žtnklą tylėti pamojo pirštu, kad eičiau paskui jį. Praėję dvejas duris, atsidūrėm jo atskirame kabinete, į kurį neturėjo teisės įeiti joks pašalinis, nes čia buvo saugomi visokie slapti raštai ir technikinė užsienio spauda, kurios fabriko vadovybė niekam nedavė skaityti, tik tam tikri straipsniai būdavo verčiami į rusų kalbą ir pagal reikalą duodami ir kitiems susipažinti.

Profesorius išėmė iš stalčiaus vieną žurnalą ir, padaręs reikšmingą išraišką, padavė jį man.

— Tik žiūrėk, kad niekas nepastebėtų. Čia surasi tokią mūzą, kuri atrodo, panašiose aukštybėse lekioja, kaip ir tu. Tik atsargiai — neįsimylėk perdaug iš karto, — juokavo profesorius.

— Man atrodo, kad ir iš pavardės ji tau bus irgi artima. Na, štai, — baigė linksmai profesorius.

Skubėdamas namo, galvojau: kodėl profesorius toks geras man? Jis bus, greičiausiai, ne rusas. Ir pavardė jo ne rusiška: Vitos. Panašių pavardžių yra ir Lietuvoje apie Alytų.

Grįžęs namo, griebiau skaityti žurnalą. Pirmame puslapyje buvo tavo straipsnis "Žmogaus vidinio nujautimo sustiprinimo klausimas". D-re Nemy D... Antrame puslapyje tavo paveikslas: rami ir iškilminga išvaizda. Meilios kaip angelo akys su žvilgsniu į tolį. Lūpose švelniai paslėpta lyg dievaitės šypsena.

— Gintai, argi aš iš tikrųjų tokia graži? — atsiliepė Nemy.

— O taip! Išvydęs tavo paveikslą, buvau kaip įelektrintas. Negalėjau atitraukti nuo jo akių. Tu esi tas įsikūnijęs moters grožis, apie kurį svajojau visą savo gyvenimą. Ir štai, tave išvydęs, pajutau didelės laimės ir nevilties jausmą.

(Bus daugiau)

Skaitykite ir platinkite
Dienraštį
NAUJIENAS
Jos visad rašo
TEISYBĘ

TELEF. PR 8-3229

DR. ANNA BALIŪNAS
AKIŲ, AUSŲ, NOSIES
IR GERKLĖS LIGOS
2858 W. 63rd Street
Valandos pagal susitarimą.

DR. K. G. BALUKAS
AKUŠERIJA IR MOTERŲ LIGOS
GINEKOLOGINĖ CHIRURGIJA
6449 So. Pulaski Rd. (Crawford Medical Building). Tel. LU 5-6446
Priima ligonius pagal susitarimą.
Jei neatsiliepia, skambinti 374-8012

DR. C. K. BOBELIS
INKSTŲ IR ŠLAPIMO TAKŲ
CHIRURGIJA
Telef. 695-0533
Fox Valley Medical Center
860 SUMMIT STREET
ROUTE 58, ELGIN, ILLINOIS

DR. PETER BRAZIS
PHYSICIAN AND SURGEON
2434 WEST 71st STREET
Ofisas: HEmlock 4-5849
Rezid.: 388-2233
OFISO VALANDOS:
Pirmadieniais ir ketvirtad. 1—7 val., antrad., penktadienį nuo 1—5, treč. ir šeštad. tiktai susitarus.

DR. PAUL V. DARGIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Westchester Community klinikos
Medicinos direktorius.
1938 S. Manheim Rd., Westchester, Ill.
VALANDOS: 3—9 darbo dienomis ir kas antrą šeštadienį 8—3 val.
Tel. 562-2727 arba 562-2728.

REZ.: GI 8-0873
DR. W. EISIN - EISINAS
AKUŠERIJA IR MOTERŲ LIGOS
GINEKOLOGINĖ CHIRURGIJA
6132 So. Kedzie Ave., WA 5-2670
Valandos pagal susitarimą. Jei neatsiliepia, skambinti MI 3-0001.

DR. K. A. V. JUCAS
Tel.: 763-3310 ir 489-4441
ODOS LIGOS — CHIRURGIJA
OFISAS
2403 W. NORTH AVE.
(Prie Western Ave. kampo)
Valandos pagal susitarimą.

Ofiso tel.: HE 4-1818
Rezidencijos: PR 6-9801
DR. J. MEŠKAUSKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
VIDAUS LIGŲ SPEC.
2454 WEST 71st STREET
VALANDOS: Pirmadieniais, antradieniais, ketvirtadieniais ir penktadieniais nuo 3 iki 7 val. popiet.
Tik susitarus.
Trečiadieniais uždaryta.

DR. FRANK PLECKAS
OPTOMETRISTAS
KALBA LIETUVIŠKAI
2618 W. 71st St. — Tel. 737-5149
Tikrina akis. Pritaiko akinius ir "contact lenses".
Val. pagal susitarimą. Uždaryta treč.

DR. LEONAS SEIBUTIS
INKSTŲ, PŪSLĖS IR
PROSTATOS CHIRURGIJA
2656 WEST 63rd STREET
Val.: antrad. nuo 1—4 po pietų, ketirtad. nuo 5—7 val. vak.
Ofiso telef.: 776-2880
Naujas rez. telef.: 448-5545

DR. VYT. TAURAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Bendra praktika, spec. MOTERŲ ligos
Ofisas: 2652 WEST 59th STREET
Tel.: PR 8-1223
OFISO VAL.: pirm., antrad., trečiad. ir penkt. 2-4 ir 6-8 val. vak. Šeštadieniais 2-4 val. po pietų ir kitu laiku pagal susitarimą.

V. Tumasonis, M. D., S. C.
CHIRURGAS
2454 WEST 71st STREET
Ofiso telef.: HEmlock 4-2123
Rezid. telef.: GIbson 8-6195
Priima ligonius pagal susitarimą. Dėl valandos skambinti telef. HE 4-2123. Jei neatsiliepia, tai telef. GI 8-6195.

P. SILEIKIS, O. P.
ORTHOPEDAS-PROTEZISTAS
Aparatai - Protezai, Med. Bandažai. Speciali pagalba kojoms (Arch Supports) ir t. t.
Val.: 9—4 ir 6—8. Šeštadieniais 9—1.
2850 West 63rd St., Chicago, Ill. 60629
Telef.: PRospect 6-5084

BOSTON, MASS.

Minkų radijo valandėlės jubiliejinė šventė

Seniausia lietuviška radijo programa Naujoj Anglijoj švęs savo 41 m. sukaktuves ateinančios kovo 2 dieną rengdama lietuviškų dainų ir dailiojo žodžio koncertą, 3:30 val. po pietų So. Bostono Lietuvių Piliečių klubo auditorijoj, trečiame aukšte.

Programą išpildys talentinga Elena Blandytė iš Čikagos, kuri dalyvavo pereitais metais Talentų popietyje ir padarė tokį puikų įspūdį, kad daugelis norėjo ją vėl išgirsti, ir kad ji viena išpildytų visą programą. Bostonas dabar laukia Elenos Blandytės, pramoginių dainų specialistės ir dailiojo žodžio interpretatorės.

Po koncerto bus linksmas šokių balius Miss Lithuania of New England pagerbti. Lietuvaitė gražuolė Miss Lithuania yra Rūta Volkavičiūtė, Onos ir Stepono Volkavičių dukrelė iš Dorchesterio. Juostelių muzika pristatys Juozas Rentelis iš Avon.

Prieš koncertą, nuo 2-3 val. p. p. bus susipažinimo valanda — Cocktail Hour, galėsite pavalgyti skanius lietuviškus pietus. Po koncerto veiks skanių valgių bufetas ir gėrimų baras. Skanius valgius gamins Monika Plevokienė ir jos pagelbininkės. Įėjimo auka $3. Pensininkams ir studentams jaunuoliams $2.

Susitarkit su giminėmis, draugais ir pažįstamais susitikti šiame linksmame, įdomiame koncerte, ir gražuolės baliuje sekmadienį, kovo 2 d. Iki malonaus pasimatymo!

Steponas ir Valentina Minkai

GRADINSKAS
MUZIKA
IŠ EUROPOS
PLOKŠTELĖSE
2512 W. 47 ST. — FR 6-1998

GĖLĖS VISOMS PROGOMS
Beverly Hills
GĖLINYČIA
2443 WEST 63rd STREET
Telefonai: PR 8-0833 ir PR 8-0834

GĖLININKAS
(PUTRAMENTAS)
Linksmumo arba liūdesio valandom gražiausios gėlės ir vainikai antkapių papuošimui ir sezoninės kapams gėlės.
ROY R. PETRO (PUTRAMENTAS)
5525 So. Harlem Ave. — 586-1220

PERKRAUSTYMAI
MOVING
Leidimai — Pilna apdrauda
ŽEMA KAINA
R. ŠERĖNAS
Tel. WA 5-8063

MOVING
Apdraustas perkraustymas
iš įvairių atstumų.
ANTANAS VILIMAS
823 West 34 Place
Tel.: FRontier 6-1882

SOPHIE BARCUS
RADIJO ŠEIMOS VALANDOS
Visos programos iš WOPA, 1490 kil. A. M.
Lietuvių kalba: kasdien nuo pirmadienio iki penktadienio 11—12 val. ryto. — Šeštadieni ir sekmadieni nuo 8:30 iki 9:30 val. ryto.
Telef.: HEmlock 4-2413
7159 So. MAPLEWOOD AVE.
CHICAGO, ILL. 60629

DETROIT, MICH.

Svarbus pranešimas

Šv. Petro lietuvių parapijos Liturginis Komitetas praneša, kad vasario 25 d. 7 val. šv. Petro parapijos salėje yra šaukiamas parapijai priklausančių visų lietuvių ir choristų svarbus susirinkimams, kuriame bus svarstomas tolimesnis choro gyvavimas arba jo paleidimas. Jūsų atvykimas gali pratęsti chorinį giedojimą, bet jei neatvyksite, tai choras bus paleistas ir parapija nustos daug lietuvių.

Visiems žinotina, kad naujas klebonas, parapijos komiteto pirmininkė ir kiti komiteto nariai, kurių tarpe yra lietuvių ir amerikiečių, nėra palankūs choriniam giedojimui per lietuviškas pamaldas.

Liturginis Komitetas ir
Choro Valdyba

A. Simutis svekino konsulus

NEW YORK, N. Y. — Lietuvos Generalinio Konsulo, Vliko ir LLK-to suruoštam Vasario 16 priėmime Carnegie Endowment dalyvavo apie pusantro šimto svečių, kurių tarpe buvo Lietuvai draugingų valstybių konsulai, New Yorko miesto ir valstijos valdžios atstovai, kaimyninių valstybių egzilinių organizacijų vadovai ir lietuvių visuomenės bei jaunimo organizacijų atstovai.

New Yorko miesto valdžią atstovavo Konsularinio Korpuso direktorė p. Fresia Phillips, Dr. Ruskin su ponia ir New Yorko miesto komisionierės Jungtinėms Tautoms p. Loeb atstovė ir valstijos senatorius M. J. Knott.

Taipgi dalyvavo Radio Liberty vyriausias direktorius H. Sargent ir jo pavaduotojas R. Tuck.

Iš Ne Yorko konsularin korpuso narių buvo pastebėti Kinijos Generalinis Konsulas Ambasadorius Konsin C. Shah, Barbados Generalinis Konsulas G. C. Springer, Estijos Atstovas ir Gen. Konsulas E. Jaakson ir Konsulas A. Linkhorst su poniomis Haiti Gen. Konsulas W. Florestal, Panamos Gen. Konsulas Ambasadorius J. A. Stagg su ponia ir Urugvajaus Gen. Konsulas H. Goyen-Alver.

Raštu Lietuvos Generalinį Konsulą Anicetą Simutį Vasario 16-sios proga pasveikino New Yorko miesto Komisionierė Jungtinėms Tautoms ir Konsulariniam Korpusui p. J. J. Loeb Majoro A. D. Beame ir savo vardu. Taipgi raštu sveikino New Yorko miesto Protokolo Direktorius Angier Biddle Duke. K. Žinios

MĖSA ATPIGO

Pranešama, kad mėsos kainos šiuo metu yra pigesnės negu kada buvo per praėjusius dvejus metus. Pavyzdžiui, svaras kepsnio (pot roast) pernai kaštavęs 98 centus, dabar 79 centai, o special pardavimo dienomis net 49 centai. Daugumas kitų rūšių mėsa parduodama 20 iki 50 nuošimčių pigiau kaip buvo pernai. Dominicko krautuvėse svaras round steak pernai po -1.50 svarui, dabar po 1.09.

Jewel krautuvėse kepsnio (pot roast) svaras buvęs po 98 centus, šiomis dienomis parduodamas po 66 centus, o special pardavimo dienomis po 49 c. svarui. Net roud steak pernai -1.69, dabar $1.43 reguliariai, o special. dienomis po 1.15 svarui.

Kainas ateityje esą sunku atspėti. Atpigusios kainos patversiančios keletą savaičių. Raguočių pardavimo urmo kainos gyvulių turguje praėjusią savaitę nukritusios iki 35 centų svarui.

— Automobilių unijos vadas Woodcock pasakė, kad svarbiausia Amerikos problema — nedarbas. Prezidento ekonominis planas esanti "prieštaravimų pilna nesąmonė". Fordo bendrovės prezidentas Henry Ford pareiškė, kad jis niekad nebuvo toks netikras dėl Amerikos ateities.

Susirinkimų
PRANEŠIMAI

★

— Lietuvių Žagarės Klubo eilinis narių susirinkimas įvyks sekmadienį, vasario 23 d., 1:00 val. popiet Vaičaičio salėje, 4258 So. Maplewood Ave. Nariai kviečiami atsilankyti, nes yra daug svarbių reikalų aptarti ir laikas užsimokėti nario mokestį. Bus ir vaišės.

Rožė Didžgalvienė, rašt.

Mūsų Organizacijos Steigėjui ir Pirmajam Prezidentui

JUSTIN MACKIEWICH SR.

mirus,

jo žmonai Viktorijai, sūnums Justin Jr. ir Elmer bei visiems artimiesiems reiškiame nuoširdžią užuojautą ir kartu liūdime

LITHUANIAN CHAMBER OF COMMERCE OF ILLINOIS

Prezidentas JUOZAS BACEVIČIUS,
Viceprezidentai: THEODORA KUZAS,
STANLEY MOLIS, VINCENT SAMASKA
Iždininkas ADOLFAS BALIŪNAS,
Sekretorius BRUNO GRAMONTAS

Direktoriai:
STANLEY P. BALZEKAS Sr.
ALBERT J. KERELIS
BRUNO KLEMKA
CHARLES D. MACKE
CASIMIR G. OKSAS
FELIX RAUDONIS
VINCENT KACINSKAS
VYTO SHUKIS
EDWARD J. YERKES

✝

A. A.

JUSTIN MACKIEWICH

Standard Federal Savings and Loan Association steigėjas, buvęs josios prezidentas.

Gyveno Hinsdale, Illinois

Mirė 1975 m. vasario mėn. 18 dieną, 10:15 val. vakaro, sulaukęs 86 metų amžiaus. Gimęs Lietuvoje, Šilalėje.

Amerikoje išgyveno 70 metų.

Paliko nuliūdę: žmona Viktorija, pagal tėvus Eskertaitė, sūnūs — Elmer ir Justin Jr., jo žmona Beverly, 8 anūkai ir 13 proanūkų, sesuo Philomena Kaminskienė, svainė Lillian Mackiewich, ir daugelis kitų giminių, draugų bei pažįstamų. Justinas Mackiewich buvo tėvas mirusios Eleonoros.

Prašo nesiųsti gėlių.

Kūnas pašarvotas Fortuna Funeral Home, 4401 So. Kedzie Ave.

Šeštadienį, vasario 22 dieną 9:30 val. ryto bus lydimas iš koplyčios į Nekalto Prasidėjimo parapijos bažnyčią, esančią prie 41-tos ir California Ave., o po geduling pamaldų bus laidojamas Šv. Kazimiero Lietuvių kapinėse.

Visi a. a. Justino Mackevičiaus giminės, draugai ir pažįstami nuoširdžiai kviečiami dalyvauti laidotuvėse ir suteikti jam paskutinį patarnavimą ir atsisveikinimą.

Nuliūdę lieka:

Žmona, sūnūs ir giminės.

Laidotuvių Direktorius Fortuna Brothers.

ŠVENTO RAŠTO PAMOKYMAI IR PAAIŠKINIMAI KIEKVIENĄ DIENĄ BŪTINI KRIKŠČIONIUI

"Viešpaties palaiminimas daro turtingus ir neprideda sielvarto"
Pat. 10:22.

• • •

Mes džiaugiamės matydami kilnų pavyzdį, kokį paliko mūsų Viešpats. Jis buvo labai turtingas, bet atidavė viską. Jo auka buvo didelė, todėl ir jam suteiktasis atlyginimas buvo didelis. Kitą kilnų pavyzdį paliko Apaštalas Povilas. Jis ir buvo turtingas mokslu, gabumais ir įtekme, o gal ir finansais. Tačiau jis mielu noru paaukojo viską Viešpaties tarnystėje, linksmai tarnaudamas tiesai ir broliams. "Todėl Dievas labai išaukštino Jėzų ir dovanojo jam vardą, kilniausią iš visų vardų", ir su juo taip pat bus išaukštinti ir pagarbinti visi jo ištikimieji pasekėjai.

• • •

Mažą knygutę, pavadintą JĖZUS PASAULIO IŠGANYTOJAS, gausite nemokamai, jei parašysite tokiu adresu:

F. ZAVIST, 3715 WEST 66th STREET
CHICAGO, ILINOIS 60629.

ŠV. RAŠTO TYRINĖTOJAI

PETKUS
TĖVAS IR SŪNUS
MARQUETTE FUNERAL HOME
2533 W. 71st Street
Telef.. GRovehill 6-2345-6
1410 So. 50th Ave., Cicero
Telef.: TOwnhall 3-2108-9
TRYS MODERNIŠKOS KOPLYČIOS
AIKŠTĖ AUTOMOBILIAMS PASTATYTI

Laidotuvių Direktoriai
MAŽEIKA & EVANS
6845 SO. WESTERN AVE.
TRYS MODERNIŠKOS
AIR-CONDITIONED KOPLYČIOS
MAŠINOMS VIETA
REpublic 7-8600 REpublic 7-8601

EUDEIKIS
GAIDAS -- DAIMID
SENIAUSIA IR DIDŽIAUSIA LAIDOJIMO ĮSTAIGA
4605-07 So. HERMITAGE AVENUE
Tel.: YArds 7-1741 - 1742
4330-34 So. CALIFORNIA AVENUE
Telefonas: LAfayette 3-0440
MODERNIŠKOS AIR-CONDITIONED KOPLYČIOS

NARIAI:
Chicagos
Lietuvių
Laidotuvių
Direktorių
Associacijos

AMBULANCE
PATARNAVI
MAS DIENĄ
IR NAKTĮ.
★
TURIME
KOPLYČIAS
VISOSE MIESTO
DALYSE.

ANTANAS M. PHILLIPS
3307 So. LITUANICA AVENUE. Phone: YArds 7-3401

BUTKUS - VASAITIS
1446 So. 50th Ave., Cicero, Ill. Phone: OLympic 2-1003

PETRAS BIELIŪNAS
4348 So. CALIFORNIA AVE. Phone: LAfayette 3-3572

GEORGE F. RUDMINAS
3319 So. LITUANICA AVE. Tel.: YArds 7-1138-1139

STEPONAS C. LACK IR SŪNŪS
(LACKAWICZ)
2424 WEST 69th STREET REpublic 7-1213
2314 WEST 23rd PLACE VIrginia 7-6672
11028 SOUTHWEST HIGHWAY, Palos Hills, Ill. 974-4410

P. J. RIDIKAS
3354 So. HASTED STREET Phone: YArds 7-1911

Grasina radijo stočiai

Radijo FM stotis WEFM, transliuojanti didžiąja dalimi klasikinę muziką, užaliarmavo FBI ir Chicagos policiją, pranešdama, kad jos naujoji programa paremti Izraelio valstybę sukėlusi "visą srautą šlykščių nusiskundimų" išklausytojų pusės.

Stoties biznio vedėjo Howard Tanger pareiškimu, dėl tų nusiskundimų, kuriuos galima esą skaityti grasinimais, stotis pasisamdė specialų apsaugos personalą.

Nusiskundimai, pasak Tangerį, padaugėję ir pasidarę dar "šlykštesni" po to, kai senatorius Charles Percy padarė savo plačiai pagarsėjusį pareiškimą Izraelio ir arabų ginčo klausimu, kad Izraelis turėtų persvarstyti savo politiką ir sušvelninti savo nusistatymą derybose.

WEFM yra klasikinės muzikos (FM) stotis, transliuojanti 99.5 megaciklais. Jos studijos yra 120 W. Madison st., miesto centre. Stotis, bendrai su Izraelio aviacijos linija El Al Airlines, skatinanti turizmą į istorines, religines ir kultūrines Izraelio vietas, pranešimus palydint Izraelio Filharmonijos orkestrui.

"Mes pradėdami tą programą tik norėjome pirmoje eilėje patarnauti Chicagos labai gausingai žydų bendruomenei", pasakė Tanger.

Kur kriminalistai gauna pirkti ginklus

Iš 970 žmonių, nužudytų praeitais 1974 m. Chicagoj daugiau, kaip pusė nužudyta šaunamais ginklais. Kaip ir kur piktadariai ginklus gauna pirkti? Reikia tik norėti, sako Chicago Tribune reporteris, kuriam per telefoną pasiteirauvus per dvi valandas pristatė naują Harrington & Richardson .38 kalibro revolverį pilnai užtaisytą, nors imk ir šauk.

Didžiausias kailių pasirinkimas

pas vienintelį lietuvį kailininką Chicagoje

NORMANĄ BURŠTEINĄ

Tel. 263-5826 (įstaigos) ir 677-8489 (buto)

185 North Wabash Avenue
2nd Floor Chicago, Ill. 60601

"Meilės Dainos", Šuberto operetės, dalyvių tarpe yra trys seserys Kranuziutės: Mitzi, Fritzi ir Kitzi. Jas vaidina solistės: Alvina Giedraitienė, Kristina Mileriūtė ir Eleonora Zapolienė.

Praeitais metais Chicagos policija konfiskavo beveik pilnus 19,000 šaunamų ginklų, arba panaudotų nusikaltimams arba be leidimo nešiojamų kišenėse ar laikomų automobiliuose.

Nuo šių metų pradžios policija konfiskuoja nelegalių ginklų apie 60 kiekvieną dieną.

Miestas teršia orą

Federalinės valdžios (Aplinkos Apsaugos) įstaiga apkaltino miestą, kurio trys incineratoriai teršia orą daugiau negu yra leista. EPA davė 30 dienų terminą taršai sumažinti iki leistų normų arba atsakyti teisme.

Tie trys incineratoriai išmeta į orą per metus po 11,627 tonas teršalų daugiau negu Illinojaus ir federalinės taisyklės leidžia. Vienas tik Calumet incineratorius per metus išmeta į orą 9,800 tonų anglies viendegio (carbon monoxide), o jam leista išmesti nedaugiau kaip 1,360; pelenų ir dulkių išmeta 1,148 tonas, nors leista tik iki 375 tonų per metus.

Walker pasiūlė naują kriminal. teisės reformą

Gubernatorius Walker išvykdamas į Amerikos gubernatorių konferenciją Washingtone pareiškė Chicagoje, kad reikia reformuoti visa Illinojaus kriminalinės teisės sistemą. Jis pareiškė: "Smarkiai daugėjančios nusikaltimų ratos ne vien Illinojuje, bet visame krašte yra perspėjimas, kad mūsų kriminalinės teisės sistema neveikia nei kalėjimuose nei už kalėjimų.

"Kova su kriminalu yra apgailėtinai netikusi", kalbėjo gubernatorius. "Baimėje gyveną žmonės, bet ne smurtininkai, ne plėšikai, ne prievartautojai, ne žudikai, ne tie, kurie įstatymų nepaiso... Ne žmonės turi bijoti; įstatymų nepaisantieji turi bijotis. Tai reiškia, kad mes turime įvesti sistemą, kad piktadariai bijotųsi". Naujai kriminalinės teisės sistemai jis pasiūlė nustatyti aiškias determinuotas bausmes, panaikinti paroles ir tokią rehabilitacijos sistemą, kokia dabar praktikuojama.

Naujai sistemai rekomendacijos būsiančios įteiktos Illinojaus seimui apie gegužės 1 dieną.

Amerika pritrūks kunigų

NEW YORK, N. Y. (G. P.). — Diocesan Vocation Directors atlikti tyrimai parodė, kad Katalikų Bažnyčia JAV-bėse po 10 metų gali atsidurti nepaprastai sunkioje padėtyje — dėl kunigų stokos. Skaičius studentų, užsirašusių į dvasines seminaricjas iš 48,992 1965 metais nukrito iki 19,348 praeitais metais, tai yra 60 nuošimčių. To dar negana. Nuo 1967 metų kunigystę metė apie 10,000 kunigų ir žymia dalimi jaunųjų. Jei situacija ir toliau taip tęsis, tai po 10 metų Bažnyčia liks be kunigų.

Vienintelis jai išsigelbėjimas yra leisti prie altoriaus vedusius kunigus, su kuo Vatikanas absoliučiai nesutinka, rašo nuo savęs G. P. (Glos Polski?).

TRUMPAI

— **Juozas Laurušonis**, visiems gerai žinomas artistas, atlieka auksakalio Kranzo rolę "Meilės Dainoje", kovo 1 ir 2 d. Kranzas, tipiškas senų pažiūrų vyras, trijų jaunų panelių, kurios be tėvo žinios negali nei įsimylėt nei ištekėti, tėvas labai užimtas jų saugojimu ir gaudymu. Bet kaip pamatysime, "Meilės Dainoje", jam tas nelabai pasiseka, nes meilė yra stipresnė už seno tėvo pažiūras.

— **Elena Mackelienė** iš Ukmergės apskrities šiandien 3 val. atvyksta pas savo dukrą Lindą ir žentą Raimondą Burns, gyv. Aušros Vartų parapijoj ir laikančius maisto krautuvę. Jos pasitikti atvyksta iš Colorado valstijos sesutė p. Mendauza, su kuria nesimatė 30 metų. Seserį Katryną Pierson iš Californijos matys vėliau. Jos pasitikti taip pat atvyks dukterėčia Diana ir sūnėnai — Michael ir Ričardas, tarnaują Amerikos armijoj, taip pat Raimondas Burns iš miesto policijos. Ją atsikviesti daug padėjo Illinois valstijos sen. Henry Hyde iš Berwyno apylinkės.

— **Pedagogės a. a. J. Vaičiūnienės** knygų išleidimo komiteto posėdis įvyko vasario mėn. 17 d. Jaunimo centro patalpose. Jonas Vaičiūnas painformavo susirinkusius apie velionės paliktus publicistinius ir poezijos raštus, kurių rašytoja nesuspėjo išleisti. Susirinkusieji Jonui Jasaičiui pavedė laikinai eiti komiteto pirmininko pareigas, kol bus sudarytos atskiros velionės raštams išleisti komisijos.

— **Ričardas Shlaustas** atsiekė gerų rezultatų savo viename iš patraukliausios aplinkos Diamond Head restorane ir bare, 3321 W. Columbus, derindamas lietuvišką maistą ir puikų patarnavimą su romantiška atogražų kraštų bei svetingumu pasižymėjusių šalių aplinka. Lietuviams ir jų grupėms jis skiria specialų dėmesį.

— **Petras Sakas** iš Rim Forest išvyko į Sierra Madre, Cal. Jis verčiasi motelių bei vasarviečių bizniu, sėkmingai juos operuodamas, sėkmingai pirkdamas ir parduodamas.

— **Domas Žiogas**, Delhi, Ant., Canada, pratęsdamas prenumeratą, atsiuntė Naujienų paramai 10 dol. Ponia Lucija Griškonis iš Sudburio atsiuntė 3 dol. Vienas Toronto tautietis platinimo vajaus proga susipažino su Naujienomis ir jas užsisakė 6 mėn. Naujienų vadovybė dėkoja už paramą ir už dėmesį Naujienoms.

— **Paulina Šileikienė** po sunkios širdies arterijų operacijos Mercy ligoninėje, Dr. Gazior priežiūroje, sveiksta. Dvi savaites buvo Intensive Cardiac Unit skyriuje. Kambarys 1108. Lankymo valandos nuo 11 val. ryto iki vakaro.

— **Ponia Stella Špokas**, Rockford, Ill., kartu su komplimentais visiems Naujienų bendradarbiams už jų gerus straipsnius bei tikslias žinias, atsiuntė laikraščio paramai penkinę. Ponia V. Novack iš Alton, Ill., pratęsdama prenumeratą, atsiuntė 4 dol. Juozas Budreika iš Clearing apylinkės atsiuntė du dol. Naujienų vadovybė jiems nuoširdžiai dėkoja.

— **Val. Pocius** iš Brighton Parko apylinkės, Krivulės klubo vadovaujantis narys ir spaudos bendradarbis, pratęsdamas prenumeratą, atsiuntė penkinę. Naujienų vadovybė nuoširdžiai dėkoja visiems rėmėjams už dovanas, platintojams už pastangas, o naujiems skaitytojams už dėmesį. Visi skaitytojai prašomi remti Naujienas ir jas platinti. Visi lietuviai kviečiami susipažinti su Naujienomis ir jas užsisakyti. Jos yra siunčiamos susipažinimui 2 savaites nemokamai.

— **Kristina Austin**, Naujienų administratorė, išvyko porai savaičių atostogų į Miami Beach, Fla., savo mamytės p. Josefinos Krikščiūnienės kviečiama.

— **A. Pautienis**, Cleveland, Ohio, savo gerus linkėjimus palydėjo 10 dol. dovana Naujienų paramai. Jonas Kran iš St. Petersburg, Fla., atsiuntė 4 dol. Tiek pat atsiuntė ponia Elsie Schleiter iš Chicago Ridge, Ill. Visiems nuoširdus dėkui už linkėjimus ir už dovanas.

◆ **Pensininkų susirinkimas** įvyks šį sekmadienį, vasario mėn. 23 d., 2 val. popiet Chicago Savins and Loan Assoc. patalpose, 6245 So. Western Ave. Maloniai kviečiame atsilankyti narius, o taip pat ir norinčius tapti nariais. Norintieji apmokėti nario mokestį yra prašomi atvykti pusvalandžiu anksčiau. Po susirinkimo kavutė

Valdyba
(Pr).

◆ **Bronius Jančys**, ne pirmą kartą matomas mūsų scenoje dainininkas, šiais metais išpildys Franz Schuberto rolę "Meilės Dainoje". Bronius yra labai įsigyvenęs į Schuberto vaidmenį, nes jau nepirmą kartą šią rolę išpildo.

Kviečiame visus atsilankyti ir pasidžiaugti nepaprastai gražia Franz Schuberto kūryba kovo 1 ir 2 d. Maria aukšt. mokyklos salėje, kur Pirmyn choras stato "Meilės Dainą". (Pr).

Prof. Vaclovo Biržiškos

SENŲJŲ LIETUVIŠKŲ KNYGŲ ISTORIJA

Pirmajame tome yra 208 puslapiai, o antrajame 226 puslapiai, Abu tomai minkštuose viršeliuose parduodami už $4.00, o kietuose viršeliuose už $6.00.

Abi knygas gausite, jei pinigus pasiųsite tokiu adresu:

NAUJIENOS
1739 So. Halsted Street Chicago, Illinois 60608

SIUNTINIAI Į LIETUVĄ
MARIA NOREIKIENĖ — VYTAUTAS ŽUKAUSKAS
2608 West 69th St., Chicago, Ill. 60629. • Tel. WA 5-2787
Didelis pasirinkimas įvairių prekių.
AUTOMOBILIAI, ŠALDYTUVAI, MAISTAS, PINIGAI.

MOVING — Apdraustas perkraustymas
Pigus ir sąžiningas patarnavimas. Naujausi kraustymo įrankiai. Ilgų metų patyrimas.
AL NAUJOKAITIS
2022 W. 69 ST., CHICAGO, ILL. 60636. Tel. WA 5-9209

SIUNTINIAI Į LIETUVĄ
Cosmos Parcels Express Corp.
MARQUETTE GIFT PARCELS SERVICE
2501 W. 69th St., Chicago, Ill. 60629. — Tel. WA 5-2737
3333 So. Halsted St., Chicago, Ill. 60608. — Tel. 254-3320
Įvairių prekių pasirinkimas: motociklai, šaldytuvai, automobiliai, maistas, doleriniai Certifikatai.
V. VALANTINAS

JUBILIEJINIŲ METŲ NAUJŲ SKAITYTOJŲ VAJUS

NAUJIENOMS šiemet suėjo 60 metų. Minint tą sukakti, gerbiant pirmojo Amerikos lietuvių dienraščio steigėjus bei lietuviškos spaudos pirmūnus ir atliekant būtinas pareigas amžinam lietuvybės išlikimui skelbiamas Naujienų platinimo vajus.

NAUJIENOS tvirtai stovi ir kovoja už Lietuvos ir pavergtų lietuvių laisvę, neidamos ir nesidėdamos į sandėrius su okupantais ar jų įgaliotiniais.

NAUJIENOS palaiko visas lietuvių demokratines grupes, jų bendras institucijas ir remia visų lietuvių bendruosius darbus bei tikslus.

NAUJIENOS atstovauja tyliąją lietuvių daugumą šiais pasimetimo, retorikos ir politinių iliuzijų laikais. Jos yra visiems idomios, naudingos ir reikalingos, net būtinos. Ne veltui, gerose draugijose girti Naujienas yra mada. Lai ta mada tampa jas prenumeruoti.

Todėl Naujienų vadovybė ir Vajaus komisija Jubiliejinių metų proga skelbdama platinimo vajų kreipiasi į visus lietuvius pasekti lietuviškos spaudos pirmūnų pavyzdžiais užsiprenumeruojant Naujienas tikslu sudaryti grandinę tolimesniems darbams ne tik laikraščio, bet ir visos išeivijos, taip pat pavergtos Lietuvos ir jos žmonių gerovei, siekiant visuotino lietuviškų reikalų renesanso.

KAINUOJA: Chicagoje ir Kanadoje metams — $30.00, pusei metų — $16.00, trims mėn. — $8.50, vienam mėn. $3.00. Kitose JAV vietose metams — $26.00, pusei metų — $14.00, vienam mėn. — 2.50. Užsieniuose — $31.00 metams. Susipažinimui siunčiama savaitę nemokamai.

Prašoma naudoti žemiau esančią atkarpą.

NAUJIENOS,
1739 So. Halsted St.,
Chicago, Ill. 60608

☐ Siunčiu ..... dol. Naujienų prenumeratai, Jubiliejinio vajaus proga paremdamas lietuvišką spaudą.

☐ Vajaus proga prašau siųsti Naujienas vieną savaitę susipažinimui nemokamai ir be jokių įsipareigojimų.

PAVARDĖ IR VARDAS .....

ADRESAS .....

HELP WANTED — FEMALE
Darbininkių Reikia

REIKALINGA MOTERIS
mokanti paruošti užkandžius ir galinti padėti dirbti tavernoje 8—3:30 val. darbo dienomis.
Geras atlyginimas.
Reikia kalbėti angliškai.
TEL.: 944-9741
tarp 2:30 ir 5:30 val.

HELP WANTED — MALE
Darbininkų Reikia

EXPERIENCED
4-SLIDE SET-UP MAN
NEEDED

Must Speak Some English.
Good pay and overtime in a fast growing company.

722-6900

BRAKE PRESS OPERATOR
Looking for an experienced brake press operator.
Capable of setting up Brake Press.
Company benefits.
Paid vacation.
Call (312) 333-3761
An Equal Opportunity Employer

BUSINESS CHANCES
Biznio Proga

OPPORTUNITY CALLS
Great chance to start your own business. This building is presently being used as a tavern and 2 schools. Building size 60 x 125'.
Now is the time to call.
Only $30,500.
SPICER REALTY
5608 W. 63rd St. — 735-4800.

TAVERN AND BUILDING
with diningroom hall and extra lot for sale.
Phone 927-0027

PERSONAL
Asmenų ieško

IEŠKAU MOTERS, galinčios ir norinčios persikelti į Florida ir gyventi mano bute ir namuose. Duosiu kambarį, maistą ir $100 per mėnesį už lengvus namų apyvokos darbus. Jei sutiksim, namą perrašysiu ant abiejų. Į laiškus greitai atsakysiu. Mr. Peter Sluckis, 1764 Temple Ter. So., ST. PETERSBURG, FL 33711.

REAL ESTATE.

REAL ESTATE FOR SALE
Namai, Žemė — Pardavimui

REAL ESTATE FOR SALE
Namai, Žemė — Pardavimui

PASKOLOS PERKANT NAMUS, DAROMOS ILGIEMS TERMINAMS IR ŽEMAIS NUOŠIMČIAIS MĖNESINIAIS IŠSIMOKĖJIMAIS
DĖL VISŲ INFORMACIJŲ, KREIPKITĖS Į
MUTUAL FEDERAL SAVINGS
PETRAS KAZANAUSKAS, Prezidentas
2212 W. Cermak Road Chicago, Ill. VIrginia 7-7747

BUTŲ NUOMAVIMAS
NAMŲ PIRKIMAS - PARDAVIMAS — VALDYMAS — NOTARIATAS — VERTIMAI.
VISŲ RŪŠIŲ DRAUDIMO AGENTŪRA
J. BACEVIČIUS — BELL REALTY
INCOME TAX SERVICE
6455 So. Kedzie Ave. — 778-2233

LIGA VERČIA PARDUOTI
2 apart. namus ir 2 gerai einantieji bizniai — taverna ir grožio salionas. Namai geriausiam stovy. Daug pajamų. Kaina pagal susitarimą.
Kreiptis:
4358 So. WESTERN AVE.
CLUB ALDONA

ATIDARI APŽIŪRĖJIMUI
SEKMADIENĮ,
vasario 23 d. nuo 1—4 val. popiet
namai:
3309 W. 77 St., mūrinis 4 miegamų.
6631 S. Albany Ave. mūr. 4 miegamų.
6545 S. Fairfield Ave., mūr. 3 miegam.
BUD'S REALTY
4369 So. ARCHER AVE.
Telef. 254-5551

LAIKAS GERĖJA

ARTI KEDZIE prie parko 12 m. 2 butų po 5½ kambarių mūras ir mūro garažas. Atskiri šildymai. $44,000.

PAJAMOMS gražus bungalow Marquette Parke. 2 butai, 6 ir 3 kambariai. Gazu šildymas. 50 pėdų lotas. Garažas. $21.800.

ŠVIESUS, DIDINGAS 16 m. 3 butų mūras ir mūro garažas. Atskiri šildymai. Alum. langai. 40 pėdų lotas. Marquette Parke. $46.000.

2 BUTU MŪRAS ir 2 auto garažas. Atskiri nauji gazu šildymai. Karpetai. Alum. langai. Arti ofiso. — $28.500.

4 BUTU didelis mūras, neša 15% investuoto kapitalo. Platus lotas, atskiri gazo šildymai. Brighton Parke. $30.000.

DIDELIS 5 KAMBARIU 2 aukštų 20 metų mūras. 1½ vonios. Sausas pušinis beismantas. Blokas į pietus nuo Marquette Parko ir Kedzie. — $22.950.

2 AUKŠTU MŪRAS — pinigams rinkti. Marquette Parke. Dabar duoda pajamų apie $8.000 metams. Viena senutė negali prižiūrėti ir atiduoda už $40.000.

3 BUTU OCTAGON originalas, modernus viduj. 3 auto mūro garažas, gražiam Marquette Parke. $45,000.

10 BUTU MŪRAS, naujas gazu šildymas, alum. langai, 60 pėdu lotas, 2 auto mūro garažas, virš $17,000 pajamų. Arti mūsų. $77.000.

VALDIS
REAL ESTATE
7051 So. Washtenaw Ave. RE 7-7200

BUTU NUOMAVIMAS, ĮVAIRŪS DRAUDIMAI, NAMU IR NEKILNOJAMO TURTO PIRKIMAS - PARDAVIMAS.
BALYS BUDRAITIS
BUD'S REAL ESTATE
4369 ARCHER AVE., CHICAGO
TEL. — 254-5554

BUILDERS AND CONTRACTORS
Namų Statyba Ir Remontas

HEATING CONTRACTOR
Įrengiu mieste ir užmiesty naujus ir perstatau senus visų rūšių namo apšildymo pečius, air-conditioning, vandens boilerius ir stogų rinas (gutters). Dirbu greit, sąžiningai ir garantuotai.
DOMAS ŽUKAUSKAS
4444 So. WESTERN AVE.
Chicago, Ill. 60609. Tel. VI 7-3447

DĖMESIO
62—80 M. AMŽIAUS VAIRUOTOJAI
Tiktai $60 pusmečiui automobilio Liability apdraudimas.
Kreiptis:
A. LAURAITIS
4645 So. ASHLAND AVE.
523-8775

Federaliniu ir valstijos pajamų mokesčių apskaičiavimas
INCOME TAX
Nekilnojamo turto pirkimas pardavimas.
REAL ESTATE
Parašų paliudijimas
NOTARY PUBLIC
Draudimo informacijos
INSURANCE
ŠIMAITIS REALTY
2951 W. 63 St. (prie Sacramento)
Tel. 436-7878

M. A. ŠIMKUS
Real Estate. Notary Public.
INCOME TAX SERVICE
4259 S. Maplewood. Tel. 254-7450
Taip pat daromi vertimai, giminių iškvietimai, pildomi pilietybės prašymai ir kitoki blankai.

HOME INSURANCE
Call: Frank Zapolis
3208½ W. 95th St.
GA 4-8654
State Farm Fire and Casualty Company

Siuntiniai į Lietuvą ir kitus kraštus
P. NEDZINSKAS, 4065 Archer Ave.
Chicago, Ill. 60632 Tel. YA 7-5980

TERRA
Brangenybės, Laikrodžiai, Dovanos visoms progoms.
3237 WEST 63rd ST., CHICAGO
Telef. 434-4660

A. G. AUTO REBUILDERS
Čia automobiliai išlyginami ir nudažomi. Darbas atliekamas sąžiningai ir gerai, prityrusių darbininkų. Kainos nebrangios.
3518-24 W. 63rd Street, Chicago, Ill.
TEL. — 776-5888
Anicetas Garbačiauskas, sav.

A. TVERAS
LAIKRODŽIAI IR BRANGENYBĖS
Pardavimas ir Taisymas
2646 WEST 69th STREET
Telef.: REpublic 7-1941

JEI "NAUJIENAS" TU SKAITYSI, TAI IR KITAM PASAKYSI, KAD JOS RAŠO TIKRĄ TIESĄ — SKLEIDŽIA ŠVIESĄ.